ДАЬКЪАЛА ХИЙЛА ЛЕНИНСКИ КОМСОМОЛ!

МАССА А МЕХКАШКАРА ПРОЛЕТАРЕШ, ВIАШАГIКХЕТА!

СЕРДАЛО

СВЕТ — арадувл 1923 шера денз

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГIалгIай областной Грозненски городской комитетех а Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехарча Совета а орган

Орган Чечено-Ингушского областного, Грозненского городского комитетов Коммунистической партии Советского Союза и Верховного Совета Чечено-Ингушской АССР

32 (2657) | Ера, 19 апрель, 1962 шу. | Мах 2 кеп.

ЕРРИГСОЮЗНИ ЛЕНИНСКИ КОММУНИСТИЧЕСКИ КАГИРХОЙ СОЮЗА XIV-ча СЪЕЗДАГА

Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитето дIайха моаршал лу Ерригсоюзни Ленински Коммунистически Кагирхой Союза XIV-ча съездага, комсомольцашка а комсомолкашка а, берригача къоначa коммунизм хьалъерашка.

Белгалъяьннача хана, советски нах КПСС XXII-ча исторически съездо оттаяь коммунизм хьалъяра йола сийлахь-йоккха Программа кхоачашъяр духьа лоаттабеча къовсама доккхача творчески хьинарца юкъебахача хана, гулъеннай комсомола съезд. Iилман коммунизма ларда тIа массе оагIорахьара коммунистически общество хьалъяра план я вай парте керда Программа. Лаьттан тIарча дерригача халкъашта Машар, Къахьегам, ПаргIато, Нийсхо, Вошал, Ираз чIоагIдеш йола коммунизм хьалъяра хьакъехьа къахьегамхошта бIаь шерашка дагалаьттар кхоачашхулаш латт.

Кхоаненга бода шера никъ хьабийла ба вай мехкарча халкъашта. Къаьстта йоккхий перспективаши доккхий декхараши латт вай кагирхошта хьалхашка. Эггара хьалха шо, къона дараш, да коммунистически общества даха а болх бе а безараш, хIаьта из сийрда общество хьалъе хьакъ дараш эггара хьалха шо а да. КПСС Программа кхоачашъяр духьа са ца кходеш а дог ураоттадаь а къовсам лоаттабар, сийлахь-йоккха коммунизма гIишло хьалъеча хьинарегIа, хIара денна практически дакъа лацар — цунах латт вай деношка хIара комсомольцан, комсомолкан вай мехкарча ерригача къоначa тIехьен доккха ираз а дерригача вахара бакъахьара уйлен доккха маIани а. ХIанз бокъонца вола вай ханара къона турпал — из ва моллагIча участке, вай сийлахь-йоккхача Даьхенон советски халкъон ше миччахьа вахийтача а, КПСС Программа оттадаь декхараш кIаьд ца луш а боккхача безамца а кхоачашдеш вар.

Комсомольцашта, советски кагирхошта дика хов вай декхараш мел сий долаш да, сий долча гIулакхашца кхоачашбу цар партен халкъен шоаех бенна боккха тешам. Еза-йоккхача индустре керда гIишлош хьалъеча, доменни пишкаштен прокатни станаштен хьалхашка, химически предприятей цехашка, шахташкен рудникашкен, яйгачен кхачани промышленноста предприятешка, транспортен торговлен, Iилман лабораторешкен дешара заведенешкен, колхозашка а совхозашка а — массанахьа а шоай са ца кходеш Даьхен ираза духьа къахьегаш ба комсомольцаш, советски кагийнахи мехкарийи. Дицлургдоаца хIама карагIдаьлар вай кагирхошта целинии къовхьех даьдаи лаьтташ карадерзадеча дакъа лацарца.

Кагирхоша чIоаггIа хьаллаьцар коммунистически хьисапе деша а, болх бе а, даха а аьнна парте баь тIахьехам. Комсомоло дIаболабарах мехка шерра баьржар эггара чIоагIагIа вахара эшаш дар хиларах тарра къахьегам дукха безаши цун сий деши хургболаш кагирхой кхебеш а коммунистически общества саг хьалкхевара новкъостал деш а бола коммунистически къахьегама бригадайи ударникийи болам. Коммунизм бахьан долаш лоаттабеча къовсаме с е м и л е т к а хьалхарча юхьиге хьалкхийнаб де а доагIаш советски халкъо доккхал деш бола къона турпалаш.

ХIанз, партен дерригача советски халкъон коммунизма материально - технически база хьаяра, коммунистически общественни отношенеш дегIакхувлара, керда саг кхевара доккхий декхараш кхоачашдеча хана, комсомола гIулакхи лоархIами, советски кагирхой авангард а парте тешаме гIонча а из хиларах тарра, кхы а дукхагIа лакхлу.

Комсомол декхарийла я кагирхой творчески хьинар кхы а дукхагIа лакхде, цун къона низ промышленнии юртбоахамен производство чIоаггIа дегIайоалаяра планаш практически кхоачашъяра, хIара предприяте, гIишлоно, колхозо, совхозо беча балха тIехь лаккха экономически хьокхамаш дахара тIаберзабе. ДукхагIа тIагIорташ а инициатива йолаш а хила деза продукци яккхарга дIабода мах лохбар, цун дикал лакхъяр, производствера брак дIаяккхар, хIамаш зехьа ца йоаяйтар духьа лоаттабеча къовсаме.

Комсомоло хьинаре дакъа лоац дIахо вай Даьхен Малхбоалени Къилбаседани рузкъаш карадерзадеча. Доккхий Iалама рузкъаш а долаш яьсса иллача цар районе йоагIаргья къоначa патриотий керд-керда отрядаш, цар карадерзадергда уж рузкъаш, халкъа гIулакхашка дохийтаргда уж. Комсомольцаши кагирхойи кхы а дукхагIа юкъеоза беза капитальни гIишлош хьалъеча дакъа лацара. ГIишлошъяра балхий темпаш лакха хиларца, керда объекташ эксплуатаце дIаялара ханаш лоацъярца хьокхам телаш хилийта комсомольски ударни гIишлош.

Юрта боахама деррига доакъош цIаькха а низ болаш дегIадоаладара даькъе парте XXII-ча съезда исторически решенеши КПСС Программен кхоачашъяра саготагIа а лоархIамегIа а дола гIулакхаш белгалдаьд КПСС ЦК мартовски Пленумо. Комсомольцийи кагирхойи декхар да из дерригача халкъа декхар кхоачашдар духьа къовсам лоаттаберий хьалхарча мугIарашка хилар. Юрташкара комсомольски организацеш декхарийла я лаьтта леладара интенсивни системаш шерра юкъекхахьар духьа къовсам лоаттабе. Кагирхой деррига низаш тIадерзаде деза чIоагIа доакъарий база хьалъелга, хьайбай боахам сихха дегIабоалабелга Iалашдеш йола хьажкIаш, шекара свекла, бобови культураш чIоаггIа хьувкъаяра. Шеко хила хьаштдац, шоай лакха сакхетам болга хьа а хьокхаш, юртарча кагирхоша берригача къахьегамхошца цхьана укх шерре а юртбоахама производство цIенхаштта лакхъергхиларах.

Коммунистически общества котало яргIола эггара лоархIамегIара, эггара керттера гIулакх да лакхагIа йола къахьегама овсарле хулийтилга. Укх хьатIадоагIача ткъаь шера ерригa тIаккхетаргIолча къаман дохода итт даькъах ийс дакъа оощественни къахьегама овсарле лакхъяра чотах Iалашде дезаш да. Социализм йолча хьалашка къахьегама овсарле лакхлу керда техника юкъейоалаярах, производствана механизаци автоматизаци ярах, къахьегам дика вIаштIехьоаккхарах. КIезиг-кIезига йоалаш физически хьаькъалцеи беча балха юкъера юкъ дIаялара процесс хул. Цудухьа даим кхетамаш лакхде, Iилманнеи техниканнеи карагIдаьннараш, хьалха латта опыт хьаIомае, производственни квалификаци лакхъе еза кагирхоша. ХIама довза гIертаргболаш хьалкхебе беза кагирхой, массе оагIорахьара хьаллаца беза технически прогресса гIулакха юкъе доккха дакъа лоацаш бола рационализаторашии изобретателаши. Массе оагIорахьара образовани йолаш хилара ларда тIа мара кийчвуларгвац къона саг коммунистически обществе къахьега а ваха а. Дешара заведенеш декхарийла я кIоаргга кхетамаш долаш, вахаре а практике а царех пайда эца ховргдолаш, лакха идеяш, лакха квалификаци йолаш бола специалисташ кийчбе.

КПСС XXII-ча съездо белгалдаьд, Ленински комсомола керттера декхар, кагийнахи мехкарийи революционни къовсама турпалерча традицешка, шоай са ца кходеш болхлоша, колхозхоша хьегача къига, марксизма-ленинизма сийлахь-йоккхача идеяшка а хьожаш хьалкхебелга, денал дола, йоккха образовани йолаш, къахьегам дукха безаш бола къона коммунизма гIишлонхой кийчбелга хилар. КПСС XXII-ча съезда идеяши Программен тIагIертта дIакхайкае, кагирхоех коммунистически мировоззрени кхее еза, коммунизма гIишлонхочун моральни кодекса принципаш кагирхой хIара деннарча вахар чухь закон а хинна дIаоттаргйола гIулакх де деза. Комсомол декхарийла я хьинаре къовсам лоаттабераш, денал долен дог тийша болен нах хьалкхебе, хIара къоначa сагаца коммуниста-ленинца дика гIулакхаш кхеде. ХIаьта коммунист хилар — из да кхоачамбоацараш бIарга а гуш са ца тохадалар, халонашца къовсам лоаттабар, коммунизм хьалъяра керттера декхараш кхоачашдеча моттиге хилар. Комсомол декхарийла я буржуазни идеологенеи моралаи духьала хьинаре къовсам лоаттабе, капитализмах юхедиса во гIулакхаш дIадахара шеррача фронтаца тIайолаяла, шоай кхетамца берригa советски кагийнахи мехкарийи шийна юкъеоза.

Школерен пионерски организацен болх чIоагIбе а кхувш йоагIа тIехье дог гIоза, къахьегам дукха безаш, физическии нравственнии гIулакхашта унахцIена хургйолаш хьалкхееча хьинаре дакъа лаца а доагIа. Комсомолах тийша цунна тIадиллад доккхеи бехктокхамерен гIулакх — укх шера ший шовзткъа шу дизар дездеш йолча В. И. Ленина цIерахча пионерски организацена кулгал делга. ДIахо йодача хана а йоакхонзеи безамцеи къона ленинцаш хьалкхебе, халачен деналерчен наькъашца вахар чу уж бига беза комсомоло.

Комсомола сийлахь декхар — социалистически Даьхе лорае отта а моллагIча агрессора, нагахьа санна вай социалистически Даьхен машарера вахар дохаде из воле, хоадамболлаш хIама тоха а массаза кийча бола, деналах бизза боахка патриоташ хьалкхебелга. Комсомол декхарийла я кагийнахи мехкарийи халкъий доттагIлени социалистически интернационализман уйланца хьалкхебе, халкъаш шоай мукъах хулга лорадар духьа, колониализманнеи фашизманнеи духьала, демократенеи социализманеи тIехьа лоаттабеча къовсаме берригача прогрессивни мел болча кагирхощцара барт-цхьоагIо шеръе а чIоагIъе а.

КПСС XXII-ча съездо комсомола хьалхашка оттадаьча доккхийча декхараша дIадех комсомольски комитетий балха стильни методаши дIахо эргайоахаш тоаелга, цар политически организаторскии болх чIоагIбелга. Формализми бюрократизми цIенъяь дIаяккха, оощественни хьисапаш комсомола вахара юкъе дукхагIа чукхахьа, хIара комсомольски организаци чIоагIен кхотаеннеи коллектив а денал дола кагирхой организатор а хургйола гIулакх вIаштIехьдаккха деза. Кагирхоша дIадехача хIамай терко еш а уйла еш а хила деза, даим йоакхо е еза кагийча наьхен мехкарийи образоване, цар болх бечарен цIагIарен хьалаш тоадара, культурни Iаьдалах самукъадаккхарен салаIарен. Комсомольски организацеш хьинарегIа дакъа лоацаш хила еза паччахьалкхен, боахама органий а общественни организацей а балхаца, кагирхой хийцца юкъеоза беза общества гIулакхашта доал дара.

Комсомол, массаза санна, тахан а боарам боацаш чIоагIа мутIахьа я Коммунистически партена, кийча я из макхайкканге а эггара чоалханеи халагIен йолча участкашка яха. Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитет чIоаггIа дог тийша я къоначa коммунизма гIишлонхошта хьалха йодача, ткъеста миллион йолча комсомоло ший хьинарерча къахьегамца коммунизм котъяккхар духьа, Маркса, Энгельса, Ленина идеяш котъяхар духьа лоаттабеча къовсама исторена юкъе керда турпалера оагIош язъергхиларах, парте гIулакха, коммунизма гIулакха боарам боацаш мутIахьа болча уйланца комсомольцаш, берригa советски кагийнахи мехкарийи дIахо а кIаьд ца луш хьалкхебергхиларах.

Даькъала хийла Кагирхой Ерригсоюзни Ленински Коммунистически Союз — КПСС тешаме гIончеи резерви, коммунизма къоначa гIишлонхой хьалха латта отряд!

Даькъала хилба сий дола советски кагирхой!

Даькъала хийла вай сийлахь-йоккха социалистически Даьхе!

Даькъала хийла коммунизм!

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТ.

КАГИРХОША КОММУНИЗМ ХЬАЛЪЮ, КАГИРХОЙ КОММУНИЗМЕ БАХАРГБА

Ерригсоюзни Ленински Коммунистически Кагирхой Союза XIV-гIа съезд

МОСКВА, 16 апрель. (ТАСС). Тахан съездаш хулача Кремлевски Двореце чIоаггIа дегаш гIоздаьннача хьалашка хьайийлар Ерригсоюзни Ленински Коммунистически Кагирхой Союза XIV-гIа съезд. Ткъеста миллион болча коммунизма къоначa гIишлонхой комсомолагара венав виъ эзар гаргга делегат — мехка массе миIингера викалаш.

Делегаташа а хьаьшаша а чIоаггIа дIаьхдаь тIоараш тох президиуме Л. И. Брежнев, Ф. Р. Козлов, А. Н. Косыгин, О. В. Куусинен, А. И. Микоян, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, Н. С. Хрущев, Н. М. Шверник, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Л. Ф. Ильичев, Б. Н. Пономарев гучабаьлча.

ВЛКСМ Центральни Комитето тIадилларах съезд хьаелл комсомола Центральни Комитета хьалхарча секретара С. П. Павлова.

Берригаш хьалгIовтт, чIоагIа тIоараш тох Советски Союза Турпала СССР летчика-космонавта Ю. А. Гагарина зале хьачуяхьа ВЛКСМ ЦIе байракх бIаргаяйча. Байракх бе йоаллачун ассистенташ ба — Узбекистана боамбе кхашкара механизатор Социалистически Къахьегама Турпал Т. Ахуноваи донецки шахтер Социалистически Къахьегама Турпал У. А. Северинови.

Съезде дакъа лоацарий цIерах С. П. Павлова дIайха моаршал лу вошал долча кагирхой союзий делегацешка а доттагIал долча 58 мехкарча кагирхой организацешка а, хIаьта иштта Дерригдунен демократически кагирхой федерацеи Дунен халкъашта юкъерча студентий союзеи викалашка а.

Делегаташа чIоаггIа раьза а болаш ВЛКСМ XIV съезда сий дола президиум хержар Никита Сергеевич Хрущев керте латтача Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитета Президиум юкъе а йолаш.

Делегаташа хержар съезда президиум, секретариат, редакционнии мандатнии комиссеш.

Ден порядок тIаэц:

1. ВЛКСМ Центральни Комитета отчетни доклади КПСС XXII-ча съезда решенешкара хьадоагIа комсомола декхараши.

2. ВЛКСМ Центральни ревизионни комиссе отчетни доклад.

3. ВЛКСМ Устава юкъерча хувцамех.

4. ВЛКСМ Центральни органаш харжар.

Боккхача безамца тIаийцар вIашагIкхийттараша ВЛКСМ XIV-ча съездага моаршал луш Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитето яздаь каьхат Iодийша КПСС ЦК Президиума член, КПСС ЦК секретарь Ф. Р. Козлов.

Ца соцаш дукха ха йоаккх чIоаггIа деттача тIоараша, юха а цIогIарч детт социалистически Даьхен, дукха езача парте сийна, ленински комсомола сийна.

«ВЛКСМ Центральни Комитета отчети КПСС XXII-ча съезда решенешкара хьадоагIа комсомола декхараши» яха доклад е дош лу ВЛКСМ ЦК хьалхарча секретара С. П. Павлова.

ВЛКСМ ЦК хьалхарча секретара С. П. Павлова доклад йистеяьнначул тIехьагIа дош лу ВЛКСМ Центральни ревизионни комиссе председатела, Туркмене ЛКСМ ЦК секретара М. Моллаевайна.

Делегаташа ладувгI ВЛКСМ ЦК секретара В. А. Саюшева яьча Ерригсоюзни Ленински Коммунистически Кагирхой Союза Уставе деча хувцамий хьакъехьарча докладага.

МОСКВА, 17 апрель. (ТАСС). Тахан съездий Кремлевски Двореце дIахо ший болх беш хилар Ерригсоюзни Ленински Коммунистически Кагирхой Союза XIV съезд.

Iуйрийнарча заседане йийцар «ВЛКСМ Центральни Комитета отчети КПСС XXII съезда решенеш тIара хьадоагIа комсомола декхараши» яха доклади, хIаьта иштта ревизионни комиссе а ВЛКСМ Уставе деча хувцамий хьакъехьара а докладаши.

Пренеех къамаьлаш дир Узбекистана ЛКСМ ЦК хьалхарча секретара **М. Ибрагимова,** Белоруссе ЛКСМ ЦК хьалхарча секретара **Л. Максимова,** Братски ГЭС хьалъеча коммунистически къахьегама бригада бригадира **В. Казмирчука,** Казахстана ЛКСМ ЦК хьалхарча секретара **У. Дженибекова,** СССР Iилмай Академе президента **М. Келдыша,** Орловски области «Ленинский» яхача совхоза свинарка **М. Быковас.**

Мандатни комиссе отчетни докладага ла а дийгIа из чIоагIийр съезда делегаташа.

ВЛКСМ XIV съезд дIахо ший болх беш я.

Дика хоамаш

КЕРДА ТОЛАМ

Боккха толам баьккхаб МагIалбикерча мастера Н. Авраменкос кулгалдеча бурув деттача коммунистически къахьегама бригада коллективо: укх деношка мехкдаьтта йоккха кIедж техай № 805 йолча скважино. ХIанз диазлагIа тIерча мелера кIедж тох цу бригада коллективо бурув деттача скважинаша.

Дукха халонаш лайнай бригада коллективо цу скважина бурув тохаш. ХIаьта а шоаш йиллача хана — 10 беттеи ах беттеи бурув теха баьлар бурув деттараш. Ала дезаш да бурув деттараша шоаш болх бе дIаеннача йиъе а скважинага хIара шера апрель бетта мехкдаьттага кIедж тохийталга.

Бурув деттара болх дика бовзговзача мастера новкъоста Авраменкона. Дика къахьийгад бригадерча бурув деттараша В. Редькина, Ф. Атарщикова, М. Ермолаева, иштта кхыбараша. Хела ха йоагIар дийнахьи буси цIа ца болхаш царех хIаране къахьегаш. Цудухьа вIаштIехьдаьннад цар иштта дика къахьегама толамаш даха.

ТIерча мела тIара мехкдаьтта даккхара № 785 йолча скважина бурув тохаш я хIанз Авраменко Николай керте латта из цIи хеза бригада. Керда декхар оттадаьд цо шийна хьалхашка — апрель бутт чакхбалалехьа эзар метр кIоарга бурув тоха (ерригa скважина хургья кхо эзари ах эзари метрал кIоаргагIа). Из хул планал цкъаи-ахаззеи дукхагIа.

Къахьегамца сийле яьккхай совнархоза гIишлоний управлене СМУ-9 № 1 йолча участка коммунистически къахьегама бригадо. ВЛКСМ XIV съезд болх беш йолча деношка шоай болх сих а баь, Черноречье хьалду № 2, № 6 йола 32 квартирни цIенош ханал хьалха йистедаха дош деннад цу бригадацарча къоначa гIишлонхоша. Бригадо 118 процент кхоачашийр март бетта план. Шоайчул совнагIа облицовщикий говзал а Iомаяьй бригада членаша. Яхье котъяьннача бригадашта хьежаю карара кара тела ЦIе байракх еннай бригадана.

СУРТА ТIА: мехкарий — штукатурий-малярий бригада. Хьалхарча мугIарах аьттехьара шоллагIа латтар — бригадир Юлия Черниченко.

П. КАТАКОВА сурт.

1962 шера 1-ча Мая дола ССКП ЦК ТIАХЬЕХАМАШ

1. Даькъала хилда 1-гIа Май — дунен халкъашта юкъера къахьегамхой барт-цхьоагIон Ди, дерригача мехкашкарча болхлой цхьоагIони вошаллен ди!

2. Масса а мехкашкара пролетареш, вIашагIкхета!

3. Даькъала хилда халкъашта юкъера машари доттагIали!

4. Советски Союза къахьегамхой! Деррига низаш — КПСС XXII-ча съезда исторически решенеш, коммунистически общество хьалъяра йола сийлахь-йоккха программа кхоачашъярга!

Коммунизм котъяларга долле!

5. Даькъала хийла марксизм-ленинизм — сийлахь-боккха революционни хьехам, дерригача дунен тIарча къахьегамхой низ бола идейни герз!

6. ДIайха моаршал да вошал долча коммунистически болхлойи партешка — болхлой класса а берригача къахьегамхой а деналерча авангардага!

Даькъала хийла дерригача дунен тIарча коммунистий сийлахь-доккхача эскара йохаргйоаца барт-цхьоагIо!

7. ЛакхагIа айе пролетарски интернационализма байракх!

8. ЧIоагIлуйла машар, къам шиі мукъах хилийтар, демократи, социализм бахьан долаш лоаттабеча къовсамера дерригача дунен тIарча болхлой классен къахьегамхойи барт-цхьоагIо!

9. Дунен халкъаш! Къовсам лоаттабе эхь дайна колониальни лоала система массанахьара а цIенъяь а дIаяккхара тIехьа! СихагIа а бокъонца а деррига колониальни мехкаши халкъаши мукъадоахаргдола гIулакх вIаштIехьдаккха гIерта!

10. Масса а мехкий халкъаш! Шо — машара тIехьарча къовсамера хоадам беш бола низ! Фийле йолаш хила, гучабаха тIемаш хьеду империалисташ — адамий моастагIий!

11. Масса а мехкий халкъаш! Массане а цIендаь герз дIадаккхар — машареи кхерамзлени тешам. ЧIоаггIа а тIагIертта а къовсам лоаттабе массане а цIендаь герз дIадаккхара тIехьа!

12. Масса а мехкий халкъаш! Хьадда къовсам лоаттабе немецки реваншисташ ракетно-ядерни герзаца кийчбара духьала! ДIадеха сихагIа германски машара договор делгеи Малхбузен Берлинах паргIата демилитаризованни город елгеи!

13. ДIайха моаршал да капиталистически мехкий набахтенашка Iазап озаш боахкача, шоай халкъий кортамукъалеи иразн бахьан долаш денале къовсам лоаттаберашка! Кортамукъале яккха реакце Iазапе лоаттабераштa, капитала тутмакхашта!

14. Даькъала хийла дунен социалистически система — дерригача дунен халкъашта юкъерча болхлой класса хьадаь хIама, социализман коммунизман наькъаца долхача кортамукъача, суверенни долча халкъий низ бола цхьоагIо!

15. Вежарий моаршал да социализм хьалъеш боахкача Китайски Халкъа Республика къахьегамхошка! Даькъала хилда Советски Союзеи Китаеи сийлахь-доккхача халкъашта юкъера даим латтаргдола, дохаргдоаца доттагIали барт-цхьоагIон!

16. Вежарий моаршал да социализм хьалъеш боахкача Албане Халкъа Республика къахьегамхошка! Даькъала хилда советскии албанскии халкъашта юкъера даим латтаргдола, дохаргдоаца доттагIали барт-цхьоагIон!

17. Вежарий моаршал да социализм хьалъеш боахкача Болгаре Халкъа Республика къахьегамхошка! Даькъала хилда советскии болгарскии халкъашта юкъера даим латтаргдола, дохаргдоаца доттагIали барт-цхьоагIон.

18. Вежарий моаршал да социализм хьалъеш боахкача Венгерски Халкъа Республика къахьегамхошка! Даькъала хилда советскии венгерскии халкъашта юкъера даим латтаргдола, дохаргдоаца доттагIали барт-цхьоагIон!

19. Вежарий моаршал да социализм хьалъеш боахкача, шоай мохк демократически наькъаца машар тIехь вIашагIтохар духьа къовсам лоаттабеча Вьетнама Демократически Республика къахьегамхошка! Даькъала хилда советскии вьетнамскии халкъашта юкъера даим латтаргдола, дохаргдоаца доттагIали барт-цхьоагIон!

20. Вежарий моаршал да социализм хьалъеш боахкача Германски Демократически Республика къахьегамхошка! Даькъала хилда советскии германскии халкъашта юкъера даим латтаргдола, дохаргдоаца доттагIали барт-цхьоагIон!

Даькъала хийла Германски Демократически Республика!

21. Вежарий моаршал да социализм хьалъеш боахкача, шоай мохк демократически наькъаца машар тIехь вIашагIтохар духьа къовсам лоаттабеча Корейски Халкъа-Демократически Республика къахьегамхошка! Даькъала хилда советскии корейскии халкъашта юкъера даим латтаргдола, дохаргдоаца доттагIали барт-цхьоагIон!

22. Вежарий моаршал да социализм хьалъеш боахкача Монгольски Халкъа Республика къахьегамхошка! Даькъала хилда советскии монгольскии халкъашта юкъера даим латтаргдола, дохаргдоаца доттагIали барт-цхьоагIон!

23. Вежарий моаршал да социализм хьалъеш боахкача Польски Халкъа Республика къахьегамхошка! Даькъала хилда советскии польскии халкъашта юкъера даим латтаргдола, дохаргдоаца доттагIали барт-цхьоагIон!

24. Вежарий моаршал да социализм хьалъеш боахкача Румынски Халкъа Республика къахьегамхошка. Даькъала хилда советскии румынскии халкъашта юкъера даим латтаргдола, дохаргдоаца доттагIали барт-цхьоагIон!

(ДIахододар 2-ча оагIо тIа).

1962 ШЕРА 1-ча МАЯ ДОЛА КПСС ЦК
ТIАХЬЕХАМАШ

(Йистедоалар. Долалур 1-ча оагIо тIа).

25. Вежарий моаршал да социализм хьалъеш боахкача Чехословацки Социалистически Республика къахьегамхошка! Даькъала хилда советскии чехословацкии халкъашта юкъера даим латтаргдола, дохаргдоаца доттагIали барт-цхьоагIон!

26. Вежарий моаршал да социализм хьалъяра наькъ тIа даьннача, ший даьхе паргIатеи ший лоIамеи хилар деналца лорадеш латтача турпалерча кубински халкъага!

ДегIа а ухалда, чIоагI а лулда Советски Союзеи Кубайи халкъашта юкъера доттагIали барт-цхьоагIон!

27. Вежарий моаршал да Югославе Федеративни Халкъа Республика къахьегамхошка! Машари социализми бахьан долаш лоаттабеча къовсама духьа дегIа а ухалда чIоагI а лулда советскии югославскии халкъашта юкъера доттагIали барт-цхьоагIон!

28. ДIайха моаршал да сийлахь-доккхача индийски халкъага! ДегIа а ухалда, чIоагI а лулда Советски Союзеи Индеи халкъашта юкъера доттагIали барт-цхьоагIон!

29. ДIайха моаршал да сийлахь-доккхача индонезийски халкъага! ДегIа а ухалда, чIоагI а лулда Советски Союзеи Индонезеи халкъашта юкъера доттагIали барт-цхьоагIон!

30. ДIайха моаршал да машар, нейтралитет бахьан долаш, ший мохк ший мукъах хилийтар духьа къовсам лоаттабеча Лаоса халкъага!

31. ДIайха моаршал да машари шоай мехкий къамаш шоай мукъах хулга чIоагIдари духьа къовсам лоаттабеча Бирма, Цейлона, Камбоджа халкъашка!

32. ДIайха моаршал да афгански халкъага! ДегIа а ухалда, чIоагI а лулда Советски Союзаи Афганистанаи юкъера доттагIлен, дикача лоалахой гIулакхаш!

33. ДIайха моаршал да империалисташа леладеча гIулакхашта духьала, колониализм цIенъяь дIаяккхар духьа, шоай мехкаш шоай мукъах хилари цар суверенитети чIоагIъяр духьа, къаман экономикеи культуреи дегIайоалаяр духьа къовсам лоаттабеча Iарбий мехкашкарча халкъашка!

34. ДIайха моаршал да кортамукъа, ший лоIамера Алжирски паччахьалкхе хьаяра наькъ тIа Iалаьмате йоккха котало яьккхача, къонахчал долча алжирски халкъага!

35. ДIайха моаршал да колониализма зIанараш тийдача а шоай мукъах хулга чIоагIдар духьа са ца кходеш къовсам лоаттабеча а кортамукъача африкански паччахьалкхений халкъашка!

36. ДIайха моаршал да Конголезски паччахьалкхе ший мукъахи барт-цхьоагIо йолаши хилийтар духьа, колонизатороша леладеча гIулакхашта духьала къовсам лоаттабеча конголезски халкъага!

37. ДIайха моаршал да империализманна духьала шоай мехкаш кортамукъа хилари суверенитети чIоагIдар духьа, халкъашта юкъера машари барт-цхьоагIон бахьан долаш къовсам лоаттабеча Латински Америка халкъашка!

38. Даькъала хилда дерригача дунен тIа машар чIоагIбара дола Англе, Америка ВIашагIкхийттача Штатий, Франце, Советски Союза халкъашта юкъера доттагIали барт-цхьоагIон!

39. ДIайха моаршал да милитаризманнеи фашизм юха дийнъяраи духьала къовсам лоаттабеча Германе Федеративни Республика къахьегамхошкеи дерригача прогрессивни низашкеи! ЧIоагIлулда советскии германскии халкъашта юкъера доттагIал!

40. ДегIа а ухалда, чIоагI а лулда Советски Союзеи Италеи халкъашта юкъера доттагIлен гIулакхаш!

41. Даькъала хилда Советски Союзеи Финляндски Республикеи халкъашта юкъера доттагIали барт-цхьоагIон!

42. ДегIа а ухалда, чIоагI а лулда советски халкъаи Швеце, Норвеге, Дане, Исланде халкъаштеи юкъера доттагIлен гIулакхаш!

43. Даькъала хилда Советски Союзеи Австреи халкъашта юкъера доттагIали барт-цхьоагIон!

44. ДIайха моаршал да шоай территоре тIарча американски тIема базашта духьала, мохк ший мукъахи демократически дегIаахийтара тIехьа, ерригача лоалахарча паччахьалкхенашта юкъе машари доттагIали хилийтара тIехьа къовсам лоаттабеча японски халкъага!

45. Даькъала хийла машар безаш йола Советски Союза ленински арахьара политика — тайп-тайпара общественни строяш йола паччахьалкхенаш машаре яхара, халкъий машари кхерамзлеи чIоагIъяра, цар паргIатон уж шоай мукъах хилари лархIара, экономически культурнии бувзамаш шерра дегIакхувлара политика!

46. Даькъала хилда фийленца машар, паччахьалкхеп хьашташ, вай Даьхен кхерамзле лораеш латта, коталонашца сийле яьккха Советски Герзашцара Низаш!

47. Советски тIемахой! Керда толамаш даха тIема гIулакхаш Iомадечеи политически кийчо ечен, тIагIертте Iомае хIанзара техникеи герзи, гIалат ца доалийташ кхоачашъе тIема дисциплина, даим лакхъе фийлали тIема кийчон!

48. Даькъала а хийла, чIоагI а луйла болхлой классеи колхозни ахархойи йохаргйоаца цхьоагIо — СССР-е коммунизм хьалъеча лоархIамегIара низ!

49. Даькъала а хийла, чIоагI а луйла СССР халкъашта юкъера йохаргйоаца цхьоагIон вежарий доттагIали — дуккха къамаш дахача вай социалистически паччахьалкхен низи из тоалулгеи духдувла хьаст!

50. Советски Союза къахьегамхой! Коммунизм хьалъяр — халкъа хьинара, низа, хьаькъала гIулакх! Деррига низаш коммунизма материально-технически база хьалъярга!

51. Городашкареи юрташкареи къахьегамхой! ТIагIертта болх барца укх лоаццача исторически хана чухь котало йоаккхаргья вай капитализмаца лелаеча машарерча экономически яхье! Сага сих продукци яккхара Америка ВIашагIкхийттача Штаташта тIехьа а кхуврга, хьалха а доврга!

52. Советски Союза къахьегамхой! ШерагIа йоаржае ворхI шера план кхоачаш а тIеххкоачаш а яр духьа дерригача халкъо лаьца социалистически яхь! Ханал хьалха кхоачашъергья вай семилетка диълагIча шера план!

53. Сийле хийла коммунизм хьалъерий мугIарашка хьалха латтача коммунистически къахьегама коллективайи ударникийи, производстверча толашагIа барийи новаторийи! ДикагIбарий опыт берригача къахьегамхошка кхоачийтаргья вай!

54. Советски Союза къахьегамхой! Мамогга чIоагIъе социалистически доалахье — вай мехка низ дIахо дегIаахареи дунен тIа эггара лакхагIа болча халкъа вахара боарамга кхачареи лард!

Деррига а сага духьа, сага вахар тоадар духьа!

55. Советски Союза къахьегамхой! ХIара советски саго ший къахьегамца гаргайоалаю коммунизма котало! Коммунизм хьалъерий принцип бокъонца кхоачашъяр духьа къовсам лоаттабе: болх ца бечо яа а яац!

56. Промышленноста, гIишлошкара, транспорта болхлой! ТIагIертте лакхъе къахьегама овсарле! Чакхъяккха комплексни механизации автоматизации, майрагIа производствана юкъекхахьа Iилманна, техникана, хьалха латтача опыта карагIдаьннараш!

57. Промышленноста, юрта боахама, гIишлошкара, транспорта болхлой! Къовсам лоаттабе капитальни вложенеех хьисапи кхоми дукхагIа болаш пайда эцар духьа! СихагIа йистеяла езача лоархIамегIарча гIишлошта тIаерзае ресурсаш!

58. Болхлой, инженераш, техникаш! Къовсам лоаттабе производства деррига качественни хьокхамаш тоадара тIехьа, бедал, электроэнерги, металл, доагор кходара тIехьа, продукци яккхарга дIабода мах лохбара тIехьа! ДегIакхувла рационализаторийи изобретателийи боккха болам!

59. Еза-йоккхача индустре болхлой! Къовсам лоаттабе еза-йоккхача промышленноста — технически прогрессеи мехка экономически низеи, халкъа вахара хьал лакхдареи, вай Даьхен оборонни низ чIоагIбареи ларда болх дIахо тоабара тIехьа!

60. Советски металлургаши горнякаши! Эргайоахаш тоае техникеи производства технологии! ДукхагIа пайда эца производственни мощностех! СихагIа караерзае руда доалла керда моттигаш! Халкъа боахама дукхагIа лургда вай руда, чон, болат, прокат, турбаш, бос болеи наггахьа мара ца хулеи металлаш!

61. Советски энергетикаш, электростанцейи электросетийи гIишлонхойи монтажникаши! Электрификаци — коммунистически общества экономика дIоагIа. Электроэнерги дукхагIа йоаккхилга Iалашде, энергосистемаш хьалъярген царга болх байтаргеи дIабода мах лохбе!

62. Машиностроенеи приборостроенеи болхлой! СихагIа караерзае лакхача овсарленцеи кхом беши болх бу кердагIа йола машинаши прибораши, комплексни механизацеи автоматизацеи средстваш хьаяра производство! ТIагIертте къовсам лоаттабе халкъа боахама деррига доакъош технически керда кийчдара тIехьа!

63. Мехкдаьттаи газовии промышленноста болхлой! ЛакхагIа айе геологически тохкамийи бурув тохареи балхий, керда мехкдаьтта доалла моттигаш караерзаяра темпаш! Эргайоахаш тоае мехкдаьтта чакхдоахача заводий мощносташ, мехкдаьтта продукташ дикагIа хилийта! Мехка дукхагIа мехкдаьттеи гази лургья вай!

64. КIора промышленноста болхлой! ШерагIа юкъекхувла комплексни механизации кIора баккхара дикагIа йола способаши! Лохбе кIор баккхарга дIабода мах, тоае цун дикал!

65. Химически промышленноста болхлой! Керда мощносташ сихагIа болх бе дIа а йолаялийта, кара а ерзае! Химически бедалах хьадаь дика а дарегIа а дола товараш дукхагIа хилийта! Юрта боахама минеральни удобренеш дукхагIа хилийта!

66. Советски гIишлонхой! ДегIа а кхувла, эргайоахаш тоа а е гIишлоний индустри! СихагIа а дикагIа а хьалъе керда предприятеш, чуIе цIенош, школаш, больницаш, берий учрежденеш! Дика, хоза, дарегIа дола гIирсаш хьалде!

67. ГIишлой материалий промышленноста болхлой! Мамогга дукхагIа арахеца цемент, толашагIа йола керда гIишлой материалаш, изделеш, вIашагIъехка конструкцеш!

68. Хьун, хьу чакхйоахача, каьхата промышленноста болхлой! Мехка дукхагIа а дикагIа а хьу, мебель, целлюлоза, каьхат лургда вай!

69. Ейгача промышленноста болхлой! ДукхагIа арахеца товараш, шеръе цар ассортимент, лакхъе дикал! ЧIоагIа а хоза а кIадаш, барзкъаш, кога гIирс, цIагIа лелаю хIамаш дукхагIа хилийта бахача наха!

70. Кхачан промышленноста болхлой! Мамогга дукхагIа хьае кхачан продукташ, лакхъе цар дикал, шеръе ассортимент!

71. Чкъаьрий промышленноста болхлой! Арахьарча фордашкара, океанашкара, мехка юкъерча хишкара чкъаьрий дукхагIа лувца! Лакхъе чкъаьрий продуктай дикал!

72. Советски транспорта болхлой! Эргайоахаш тоа а е, хIанзарча технически средствашца кийч а е машиннаькъа, форда, хин, автомобильни, фецара транспорт! Лоацъе мухьаш дIакхоачаду ханаш! ГIулакх дикагIа де пассажирашта!

73. Бувзама болхлой! ДегIа а кхувла, эргайоахаш тоа а е бувзама средстваш! ГIалат доацаш почта, радиос, телевидене, телефона, телеграфа болх бергболаш вIаштIехьдаккха гIулакх! ДикагIа хилийта бахача наха деш дола гIулакх!

74. Советски Союза къахьегамхой! ДIахо юрта боахам низ болаш дегIабоалабар — коммунизм хьалъяра ударни фронт, ерригача парте, дерригача халкъа гIулакх!

КПСС ЦК мартовски Пленума решенеш кхоачашъяра тIехьа къовсам лоаттабе!

75. Юрта боахама болхлой! Территориальни производственни управлене кулгалхойи специалисташи! Тоаде хIара колхозаи совхозаи деш дола кулгал! Лаьттанцареи хьабашкареи йоала продукташ дукхагIа яхар духьа бизза пайда эца юрта боахама доал дара кердача система совленех!

76. Юрта боахама къахьегамхой! ШерагIа йоаржае бIаьстан юхье дIаюв хIамаш дика дIаера, дIайийнача хIамашта дика гIулакх дара, чуэцара тIехьа, юртбоахама продукташ укх шерре а дикка алсамъяхара тIехьа дерригача халкъо лоаттаю яхь!

77. Юрта боахама къахьегамхой! ЦIенъяь дIаяккха траватполье! Майрра юкъекхувла лаьтта леладара интенсивнегIа йола системаш! ТIагIертте къовсам лоаттабе дукхагIа хьувкъам луш йола культураш шерра юкъекхувлар духьа, дIабода мах кIезигагIа а болаш хIара гектара тIара продукци дукхагIа яккхара тIехьа!

78. Юрта боахама къахьегамхой! Ялат дукхагIа даккхар — юрта боахам айбара лардий лард. ТIагIертте хьувкъаде кIа, хьажкIаш, горох, борц, гречиха, кхыйола ялатийи зернобобовии культураш!

79. Новкъостий колхозхой, совхозий болхлой! Шун декхар — советски халкъа дукхагIа дулх, шура, даьтта, фуаш, кхыйола продукци ялар. Мамогга дегIакхувла общественни хьайбай боахам, лакхъе хьайбай продуктивность!

Хьалъе доакъарий чIоагIа база, къовсам лоаттабе хьажкIаш, шекара свекла, морковь, бобови культураш чIоаггIа хьувкъаяр духьа!

80. Юрта боахама къахьегамхой! ДукхагIа баккха боамби, лен, шекара свекла, коартолаш, баьца дааараш, сомаш, комараш, комсаш, чай, лакхъе цар дикал!

81. Колхозхой, совхозий болхлой, юртара механизатораш! ТIагIертте юкъекхувла Iилманна карагIдаьннараши хьалха латта опыти, юрта боахама комплексни механизации электрификации елга! Лора а е, пайда дика а эца йолаш йолча техниках!

82. Колхозхой! Мамогга пайда эца колхозни строй толашагIа хиларах, чIоагIбе общественни боахам, дегIакхувла колхозни демократи!

Колхоз — ахархошта йола коммунизма школа!

83. Целинни лаьтташкара къахьегамхой! Лаккха а тешшаме а ялата хьувкъамаш даха! Мамогга дегIакхувла общественни хьайбаши коа тIара оалхазараши! Къовсам лоаттабе лаьтта леладара культура лакхъяра тIехьа!

84. Советски торговлеи общественни кхачани болхлой! Къовсам лоаттабе наха гIулакх дара культура лакхъяра тIехьа! ТIа-тIа дукхагIа дегIаухаш дола къахьегамхоша дIадехараш дикагIа Iома а де, дизза кхоачаш а де!

85. Советски учрежденей болхлой! Паччахьалкхен аппарата болх дIахо тоабе, наха юкъе беш бола организаторски болх чIоагIбе! ДIаяккха бюрократизм, къахьегамхошта эшарашка а цар дIадехарашка а чIоаггIа ладувгIаш хила!

86. Iилмаи лакхерча дешара заведенейи болхлой! Къовсам лоаттабе дIахо Iилма тоадара тIехьа, технически прогрессана тIехьа! Керда гучадаьха а техка даьнна а хIамаш сихагIа производствана юкъехьолга вIаштIехьдаккха! Коммунизма заманца товш бола специалисташ кийчбе!

Сийле хийла хьалха латтача советски Iилма!

87. Сийле хийла низ болча космически кемашца лаьттанна гонахьа советски космонавташа историе чухь эггара хьалха коталонца го боахилга Iалашдаьча советски Iилмахой, конструкторий, инженерий, техникий, болхлой!

Сийле хийла турпалерча советски космонавтий!

88. Литератураи искусстваи деятелаш! Шоай произведенешка къаьгагIа хьахьокха советски сага турпалерча гIулакхий сийлеи хозали! Къовсам лоаттабе произведеней идейности художественни говзали лакха хилийтара тIехьа, Iилмаи искусстваи халкъа вахарца, коммунизм хьалъяра декхарашца айхха, хадаргбоацаш бувзам хилийтара тIехьа!

89. Кепа йоазон, радио, телевидене, издательствай, культурно-просветительни учрежденей болхлой! Хьинаре къовсам лоаттабе парте сийлахь-доккхача гIулакха тIехьа, коммунистически идеалаш, Iилманнеи хьалха латтача опытаи карагIдаьннараш кхоачашдара тIехьа!

90. Халкъа дешара болхлой! ДикагIа хьеха бераштa, къовсам лоаттабе школа вахарца, производствоца айхха бувзам хилийтара тIехьа! ТIакхувш йола тIехье къахьегам дукха безаргболча, коллективизма, Даьхенна, коммунизма гIулакха мутIахьа хургйолча уйланца хьалкхее!

91. Медицински болхлой! Тоа а е, дегIа а кхувла халкъа унахцIено, лакхъе дарбани санитарнии учрежденей балха тIара культура! Практикана юкъекхувла медицински Iилманна керда карагIдаьннараш!

92. Даькъала хийла дерригача халкъа юкъара вай социалистически паччахьалкхе! Даькъала хийла къахьегамхой депутатий Советаш — бокъонца йола халкъа Iаьдала органаш!

ДегIа а ухийла, чIоагI а луйла советски социалистически демократи!

93. Советски профсоюзаш! Мамогга дегIакхувла коммунизм бахьан долаш лоаттабеча къовсамера болхлой классеи интеллигенцеи хьинар! КIаьд ца луш йоакхо е наьха коммунистически сакхетам лакхбара, болхлойи гIулакхерча наьхеи хьал-тороеи культурни боарами дIахо айбара!

Даькъала хийла советски профсоюзаш — коммунизма школа!

94. Даькъала хилба советски кхалнах — коммунистически общество хьинаре хьалъераш!

95. Даькъала хийла Ленински комсомол — Коммунистически парте тешаме гIончеи резерви, къоначa коммунизм хьалъерий хьалха латта отряд!

96. Кагий нахи мехкарийи! Коммунистически хьсапе даха а болх бе а Iомале! Революционни традицеш тешаме хьакхухьараш, коммунизм сакхетаме хьалъераш, вай Даьхе лорае массаза а кийчда дараш хила!

Даькъала хилба сий дола советски кагирхой!

97. Пионераши школьникаши! ТIагIертте кхетамаш Iомаде! Къахьегам дукха безаш а цун сий деш а хила! Ленина гIулакх бахьан долаш, коммунизмана тIехьа хьинаре къовсам лоаттабераш хила кийчле!

98. Коммунисташи комсомольцаши! СССР-е коммунизм хьалъяр духьа дерригача халкъо лоаттабеча къовсама хьалхарча мугIарашка хила!

99. Сийле хийла сийлахь-доккхача советски халкъа — денал долаш коммунизм хьалъеш доаллачун, къонахчалца а тIехьашка ца доалаш а машари лаьттан тIарча берригача наьха иразни бахьан долаш къовсам лоаттабечун!

100. Даькъала а хийла, чIоагI а луйла партеи халкъеи цхьоагIо — социалистически строя низи из эшалург ца хилари духдувла хьаст, коммунизм хьалъеча керда толамаш дахара бола тешам!

101. Даькъала хийла Советски Социалистически Республикай Союз — вай мехка халкъий доттагIлен чIоагIало, машара, демократе, социализма йохаргйоаца чIоагIало!

102. Даькъала хийла вай хьамсара Советски правительство!

103. Даькъала хийла Ленина хьаяь сий дола Советски Союза Коммунистически парти — денал дола халкъа авангард, коммунизм хьалъяр духьа лоаттабеча къовсаме советски общества кулгалдеш а цунна никъ хьехаш а бола низ!

104. Даькъала хийла Лаьттан тIа дерригача халкъий Машар, Къахьегам, ПаргIато, Нийсхо, Вошал, Ираз чIоагIдеш йола коммунизм!

Советски Союза Коммунистически парте Централъни Комитет

Коммунистически къахьегама депо

Забайкальски машинникъ. Коммунистически къахьегама предприяти яха цIи еннай Шилкински вагонни депона.

Вагонашта еш йола ремонт поточно-узловой методах ярга яьннай депо коллектив.

СУРТА ТIА: (хьалхашкахьарча плане) ремонтникаш В. Афанасьеви Г. Шныреваи.

Э. Брюханенко сурт.

ТАСС фотохроника.

ЦIЕНХАШТТА КЪОВСАМ ЛОАТТАБЕ ДIАЯХАЧА ЗАМАХ ЮХЕДИСАЧА ВОЧА ГIУЛАКХАШЦА

НАЬСАРЕН РАЙОНА СУРХОТIА БАХАЧА НАЬХА ЮКЪАРЧА СХОДЕ ХИННАРАША НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР БЕРРИГАЧА ГРАЖДАНАШКА ДАЬ

КХАЙКАРАЛ

Советски Iаьдал эттача хана денз дувцилга йоаццаш дегIабенаб вай мехкарча къахьегамхой материальни а культурни а вахара боарам. ЦIаккха а юхайоагIаргйоацаш дIаяьннай къел, дIадаьннад къахьегама халкъ бокъо йоацаши культурни тIехьадисаи хулга. Доккхий хувцамаш хиннад СурхотIарча наьха вахаре а. Нагахьа санна Сийлахь-боккха Октябрь хилалехьа тханцига каьхатмотт ховш саг хиннавеце, хIанз тха юрта юкъера школа, библиотека, клуб, медицински пункт я. Лакхера, е специальни юкъера образовани а йолаш, боахама а культура а даькъе бехктокхамерча балхаш тIа а болаш бIаьш нах ба хIанз тха юрта. Шерагара шерага тоалуш йоагIа тха юрт, хозлуш доагIа коммунизма материально-технически база хьалъеш хьинаре къахьегаш боахкарий вахар.

Цхьабакъда, экономически а культурни а вахаре мелла доккхий хувцамаш хиннадале а, хIанз а дIаяхача замах юхедиса зуламе гIулакхаш леладеш ба цхьабола нах. Цу зуламерча гIулакхех да кхалнахаца нийса доаца гIулакхаш леладар, царна ца товча метте уж маьре ахийтар, урдош дахар. Уж хIамаш тIехь-тIехьа кIезигагIа-м хул, цхьабакъда, уж вIалла а магийта йиш йоацаш да вай вахаре, саг ший лоIаме хилара Iоткъам бу цар.

Тхоай юкъарча сходе вIашагIа а кхийтта, оаха, СурхотIарча наха, соцам баьб царна ца товча метте кхалнах маьре ухийтилга, урдош телилга а нийделга а цIендаь тхоашта юкъера дIадаккха, саг йоалаелгеи маьре йохийтилгеи алхха ЗАГС-а органашка дIа а яздеш мара ца де.

ДIаяхача замах юхедисача зуламерча гIулакхашца хоадамболлаш къовсам лоаттабара, йоI а зIамига саг а шаккхе а раьза долча метте мара хIанзчул тIехьагIа зоахалолаш ца дара, дезалахи маьрелахи дола советски законаш чIоагIа леладара тIахьех оаха Нохч-ГIалгIай АССР беррига гражданаш. КПСС XXII съезда решенеш сихагIа кхоачашъяр духьа, вай мехка коммунизм котъяккхар духьа лоаттабеча къовсаме цо кхы дIахо а лакхдергда къахьегамхой хьинар.

Кхайкарал тIаийцад 1962-ча шера 3-ча марте хиннача СурхотIарча наьха юкъарча сходе.

Ды къахьегамхой моастагIа ба

ХIанз дукха ха йоаццаш «Сердало» газета тIа арадаьнна дынах тешаш болча наха дынах доала зулам дувцаш дола «Ды — халкъа опиум» яха гуччахьара письмо айса дийшача сона се а декхарийла хийтар цу письмо тIа дувца бакъ хIамаш даггара хьаллаца. Ды реакционни хилар а Iалаьмате чIоагIа дегIаденача Iилманцеи техникацеи дына гIулакхаш тардала йиш йоацаш хилар а чIоагIа нийса аьннад письмо тIа.

Дынаца дувзаденнача доацарех тешаш болча нахага юларгьярий деррига дуне цецдоаккхаш йола прогресс? Юларгьяцар. Даьлах тешаш хиларо массе хIаманна, мелла из харцахьа дале а, мутIахьа волаш ваха Iомаву саг, хьаькъала тIехьавус из.

Iилманцарча дерригача кердадаракшта, прогрессивни дараштa духьал ба ды. Цхьабакъда вай социалистически обществе дына низ кхачац прогрессана духьале е. Из къаьстта дика хьахьокх Советски Iаьдал эттача гIоне Iилманнеи техниканеи Iалаьмате доккхий хIамаш карагIдаларо, массе хана къайле хиннача космосе советски саг кхачаро. Бакъда, хIаьта а дына Iоткъамах мукъабаланза нах хIанз а кIезиг-дукха болаш ба.

Тха поселке хIанз а кIезига бац шоай йиIигаш школе деша ца ухийташ, дукха истий кхувлаш, кхелехьа кхалнах маьре ухийташ бола нах. Дынаца дувзаденна да уж деррига зуламаш. Эггара къизахча тайпара къовсам лоаттабе беза ширача замах юхедисача цу воча гIулакхашца, цар бIеха гIулакхаш хьагуча а доахаш, бокъонца дIайовзийта еза, нах Iеха а беш, наьха хьакъах яха гIерта дына тоабаш.

Уматгири КЕЛИГОВ,
МагIалбика зонерча «Ингушский» совхоза механизатор.

ДЕШАРА ШУ ЛЕРТТIА ЧАКХДАККХА
ПАРТИЙНИ ДЕШАРА СЕТЕ

КПСС XXII-ча съездо оттаяь коммунизм хьалъяра йола сийлахь-йоккха план шеррача фронтаца практически кхоачашъе доладеннад советски халкъ. Толаме кхоачашдеш да шоайла айхха дувзаденна вIашагIдоалла кхо декхар — коммунизма материально-техническ база хьаелгеи, коммунистически гIулакхаш кхеделгеи, керда саг хьалкхевелгеи.

Коммунистически общества саг хьалкхевара бокъонца дедеза хIамаш белгалдаьд КПСС XXII-ча съезда документашка. Цу хIамаех лархIа дезаш да духовни рузкъа, моральни цIенал, физически унахцIенал ший дегIах доаллаш вола саг хьалкхевар; советски наьха сакхетам чу пролетарски интернационализми социалистически патриотизми дегIакхувлар а чIоагIъяр а; реакционни буржуазни идеологи гучаяхар а дIайоалаш латтача капиталистически системанна гарга социализмаи коммунизмаи сийлахь-йоккха совленаш даим дIакхайкаяр а; наьха сакхетамца а оамалашца а долаш долча капитализмах юхедисача воча гIулакхашца денна къовсам лоаттабар; общества вахар чухь нравственни хьисапий лоархIам тIа-тIа дукхагIа лакхбара, моральни фактора доазонаш шердара, цунга хьежжа наха юкъера гIулакхаш административни хьисапе нийсдара доазонаш готдара наькъаца коммунистически мораль чIоагIъяр.

Парте идеологически балха, коммунизма уйланца нах хьалкхебара лард я КПСС Программа — марксистско-ленински идеяй бокъонца дола энциклопеди, революционни теоре чулоацам, социализми коммунизми хьалъяра практика, дерригдунен кортамукъален болам Iилман наькъаца вIашагIтохар. Программа — из вай мехка коммунизм хьалъелга философски, экономически, политически бакъдаь хьахьокхар. Из да марксистско-ленински Iилма ганзана юкъедилла доккха жовхьар, вай партена бокъонца Iилман хьисапе карагIъяьнна подвиг.

«ХIанз идеологически балха тIа керттердар да, — йоах XXII-ча съезда резолюце тIа, — КПСС Программа кIоаргга дIайовзийтар, коммунизм котъяккхар духьа лоаттабеча къовсама сийлахь-йоккха план советски обществерча къахьегамхошта бе йоллар, парте керда Программа кхоачашъяра беррига къахьегамхой оарцагIбахар».

Наха идейни влияни яра, царна коммунистически кхетам балара чIоагIа система а пайданера средстваш а кийчъяьй Коммунистически парте. Парте идеологически балха лард я наьха политически образовани. Партийни кадрашта политически образовани яланза ца йоалаш дIадоладаьча партийни дешарах, тахан, болхлой класса парти дерригача халкъа юкъара хиннача, хIаьта цун идеологи — дерригача халкъа идеологи хиннача хана, миллионаш болча къахьегамхой политически образовани хиннай. ХIанзчул ши-кхо шу хьалхагIа а тIехьа парте теори, политика, истори бокъонца Iомадеш пхиялх миллион саг вар. ХIанз марксизм - ленинизм Iомаеш ткъо миллион совгIа саг ва, царех нийсса ахаш совгIа — парте боацараш. Вай республике политически дешар Iомадеш 55 эзар совгIа саг ва.

Укх дешара шера КПСС XXII-ча съезда документаш, КПСС Программеи Устави Iомадеш хиннай политически дешара еррига система.

Политически дешара идейни боарам лакхбар а вахарца хадданза бувзам а болаш XXII-ча съезда материалаш Iомаелга вIаштIехьдаккхар а духьа дикагIа йола пропагандистски кадраш а къоастаяьй, царцара болх тоа а баьб партийни организацеша. Политически дешара система тайп-тайпарча доакъошка пропагандистски болх беш 3400 саг ва, царех 1800 инженер, техник, агроном, зоотехник, 1100 партийни, советски, боахама болхло, 900 хьехархой лори а волаш. Хан-ханнахьа ю районни пропагандистски семинарий кулгалхой республикански семинараш. Парте массайолча горкомашкеи райкомашкеи болх беш я пропагандистий семинараш. Цар цига шоай теоретически кийчо лакхъю, эргайоахаш тоаю методически говзал.

КПСС XXII-ча съезда документаш Iомадара гIулакха партийни организацеша терко дукхагIа яр а пропагандистски кадрашцара болх тоабар а бахьан долаш дукхагIа йолча теоретически семинарашка, кружокашка, школашка занятеш дика вIаштIехьъювл, Iомаеш йола материалаш вахарца, практически декхарашца ювзаш Iомаю.

Къаьстта дика чакхйоах занятеш Г. Г. Парсаданова, А. М. Петренкос, М. В. Карпова, Е. А. Лежневас (г. Грозный), М. Я. Паук, С. М. Додова (г. МагIалбик), В. И. Суслина, Ш. А. Ахмадова (Гудермесски район), Р. А. Каболовас (Ачхой-Мартана район), В. И. Тырлика, Р. И. Умаевас (Шаьла район), В. Н. Кузнецова, А. И. Кожевниковас (Сунженски район), К. С. Бейбулатовас, А. Ю. Амирханова (Первомайски район), Ф. Ф. Саблина, Н. И. Морозовас (Наурски район), Х. М. Албогачиева, М. П. Семенова (Наьсарен район), К. А. Арсанукаева, Л. К. Куксовас (Урус-Мартана район), С. В. Орлянске, В. С. Дегтяревас (Шелковской район), дукхача кхычар а.

ХIанз тIеххьара темаш Iомаю партийни дешара сете. ЧIоагIа лоархIаме да, хьеха оттаяь еррига материал дешаш бараша кIоаргга Iомаяр. Цхьаккха дича а мегаргдац сихо е, занятеш лоацъе. Ши-кхо заняти совнагIа яр дикагIа да.

Еррига темаш Iомаяь яьнначул тIехьагIа мара мегаргдац итогови занятеш е. Царна юкъе а керттера уйла тIаяхийта еза КПСС XXII-ча съездо оттаьча керттерча теоретически проблемашта, халкъа боахам дегIабоалабара оттаяь ворхI шера план практически кхоачашъяра декхарашта.

Итогови занятеш ю кружокашкеи школашкеи шерра беседа яра кепехьа, семинарски группашка — теоретически собеседоване кепехьа. Опыто хьахьокх, итогови занятеш яра цаI е шиъ заняти хетайича дикагIа хилар.

Балха итогаш яра пайданагIарча кепехьа да теоретически конференцеш яр. Нийса болх баьб КПСС XXII-ча съезда решенештеи материалаштеи хетаяь теоретически конференцеш вIашагIъехкача парте Ачхой-Мартана, Наурски, Шелковской райкомаша. Уж тайпа теоретически конференцеш елга шерагIа доаржаде а парте XXII-ча съезда решенеш кхоачашъяра беча практически балха эггара саготагIа дола дешаш цига дувца увттаде а деза.

Политически дешара сета доакъошкара занятеш бе-бе хилара лоархIам а беш, КПСС Грозненски горкомо, масала, экономически конференцеш ю кружокашкеи школашкеи, шоай балхашка хьежжа, экономика дешаш Iомадеш болча нахаца: машиностроителашца, мехкдаьтта чакхдоахача, транспортерча болхлошца, и. кх. дI.

Iомаеш йола кхы тайпа съезда материалаш а практически балхаца ювзаш хилча пайданагIа хургья итогови занятей тематика. Масала, философски, коммунистически кхетам балара, Iилман атеизма семинарашкеи кружокашкеи коммунистически общества оаг кхевара дешашта уйла дукхагIа тIаяхийтара гIойленагIа хургда.

Итогови занятеш еча хана массе оагIорахьа новкъостал де деза пропагандисташта. Укх деношка дешара шу лерттIа чакхдаккхара, политически просвещене сетера итогови занятеш кийчъяра а чакхъяхара а хетаяь районни пропагандистий семинарий кулгалхой республикански семинар хургья. Сетерча дерригача доакъошка еча итогови занятей методика шерра творчески ювцаргйолаш уж тайпа семинараш чакхъяха еза парте дерригача горкомашеи райкомашеи, цу гIулакха дикагIа йолча опытах пайда а эцаш.

ЧIоагIа лоархIаме да политически дешара кабинеташа методика дешай хьакъехьа пропагандисташта денна шоаш деш дола новкъостал дукхагIа дар, коммунисташца болх беш болча, шоай политически образовани шоаш лакхъеш болча консультанташца, семинарийи кружокийи клугалхошца къаьстъкъаьста консультацеш яр.

Лакхача боараме чакхъяха еза политически дешара сетера итогови занятеш. Къаьстта лоархIам болаш да, хIара кружоке, школе, семинарски группе хулаш йола итогови занятеш, хIаьта иштта шоай политически образовани шоаш лакхъеш барашца хулаш йола теоретически собеседованеши теоретически конференцеши а малагIча ханашка хургья ховргдолаш хьалххагIе а план оттаяр. Опыто хьахьокх, итогови занятеш хулача хана партийни комитетий членаш тIахилар чIоагIа лоархIаме долга. Царна шоашта бIаргагургда итогови занятеш чакх мишта ювл, тIехьа-тIайоагIача хана партийни дешара сетера болх тоабара эшаш йола выводаш е ховргда.

ТIеххьара занятеш хулача хана йизза характеристика яла еза дешаш хиннача хIара сага, марксистко-ленински теори ше къаьстта Iомаеш хинначун дешара хьакъехьа, КПСС XXII-ча съезда решенеши материалаши Iомаелга дIахо мишта дахьа деза хойташ хьехам бала беза.

Ахкан замалахь КПСС XXII-ча съезда документашта хетаяь шерра лекционни пропаганда е а кхы тIа лектореш хьаелла а, дуккха лекцеш ешилга вIаштIехьдаккха а деза. Цунца дувзаденна КПСС райкомаша перспективни планаш оттае еза керда дешара шу юха дIадоладаллалца йолча хана ешаргйолча лекцешта, цар тIа бокъонца нийс а беш белгалбаккха беза партийни комитетий лекторски группай, политическии Iилмани кхетамаш доаржадеча общества отделеней, комсомольски комитетий докладчикий группай, хIаьта иштта культпросветучреждeней болхлой а болх. Цул совгIа, теркалде деза, лекционни пропаганда предприятешка — болх бечча моттигашка, полевой станашка, бригадашка, фермашка е эзаш хилара.

Коммунистий политически дешара итогаш массе оагIорахьара ювца еза юххьанцарча партийни организацей коммунистий собранешка, партийни комитетий заседанешка, семинарашка, совещанешка, пропагандистий собранешка.

Практико хьахьокхачох, балха итогаш яра боккха пайда боал районнии городскойи пропагандистий собранеш ярах. Цига массаза а вIашкабоалабу политически дешара тайп-тайпарча доакъошка баь дика болх, кхоачамбоацараш хьагуча а даьхе, хьатIадоагIача дешара шера уж юха кердадаргдоацаш дIадоах. Къаьстта чIоагIа пайдана да цига дикагIа болча семинарий, кружокий, школай кулгалхоша шоай балха опытах къамаьлаш дар.

Пропагандистски балха опыт вIашагIтохара гIулакха боккхача лоархIаме хила езаш я политически дешара кабинеташ. Ховш да, пропагандистски балха опыт вIашагIтохаш бу болх массаза а бе безаш хилар, КПСС города Грозне Заводской райкома политически дешара кабинето из бечча тайпара.

Итогови занятешта кийчо еча а уж чакхйоахача а хана лоархIам болаш да юххьанцарча парторганизацей, политически дешара кабинетий балха хьакъехьара, семинарий, кружокий, школай занятей чулоацама хьакъехьара, теоретически конференцей хьакъехьара материалаш газеташ тIа кепа еттар. Цу хана дукхагIа дувца деза дикагIа болча пропагандистий балхах, цар методиках, коммунистийи парте боацарийи политически дешар дикагIа вIаштIехьдаккхара тIаерзаяь цар тийннача предложенеех лаьца.

Политически дешара сетера дешара шу чакхдалларца йистедоал комсомольски политически дешар а. Парте горкомаш, райкомаш, юххьанцара партийни организацеш декхарийла я итогови занятеш чакхйоахача хана комсомольски организацешта массе оагIорахьара новкъостал де, цар предложенешка хьажа, итогови занятешка шоай викалаш ахийта.

Политически дешара системера занятеш чакхъяларца а дешара итогаш яь яларца а партийни организацеш декхарийла я кердача дешара шера кийчо е йолае. Къаьстта уйла тIаяхийта еза сеть вIашагIйоллара гIулакха. ХьатIадоагIача дешара шера, гучох, дукхагIча даькъе хIанзалца хинна сеть йиса мег, хIана аьлча тайп-тайпарча теоретически семинарий, кружокий, школай дешара планашка хьежжа цига дIахо Iомаеш хургья марксистко-ленински теори. Дешаргдола керда нах чу а эцаш, марксизм-ленинизм Iомаяра керда кружокаш, школаш, семинарски группаш политически дешара сете вIашагIйохкаргьяц яхилга дац из. Цига дукхагIа шеръе еза политически образовани, къаьстта а парте боацача болхлойи колхозхойи юххьанцара образовани. Сеть вIашагIйоллача хана, хIаранега шийна еззаш йола дешара кеп а хоржийташ, къаьстта уйла тIаяхийта еза семинарий хьисапе, шоаш дешара кепашта.

Марксизм-ленинизм Iомаяра боарам лакхбара хьадда дола гIулакх да пропагандист квалификаци йолаш, хIамах кхеташ, довзаш хилар. Цудухьа еррига политически дешара сеть квалификаци йолча пропагандистски кадрашца дIахо чIоагIъяра мел эшар де деза. Цу гIулакха шерра а нийса а пайда эца укх шера кийчбаьча пропагандистий резерваех, хIаьта шера йолча городской курсашка, шера йолча юрта пропагандистий заочни курсашка, марксизма-ленинизма сайрийнарча университете кийчвеш царех 1320 саг а ва. Цул совгIа, пропагандистски балха юкъеоза еза интеллигенци, къаьстта а юрта боахама специалисташ, инженераш, техникаш.

ЛерттIа, идейно-теоретически боарам лакха болаш политически дешара системера ер дешара шу чакхдаккхар, кердача дешара шера ханнахьа кийчо яр — республика партийни организацей лоархIамера декхар.

Н. АЛЕКСАНДРОВ,
КПСС Нохч-ГIалгIай обкома пропагандаи агитацеи отдела заведующи.

УКРАИНСКИ ССР. Донецки областе хьаяьй 7 территориальни производственни колхозно-совхозни управлени. Опыт йола организатораш, юрта боахама дикагIа бола специалисташ хьожабаьб парте обкомо цу учрежденешка балхаш де. Управленеша шоай болх дIаболабаьб.

СУРТА ТIА: Марьински производственни управлене начальник Социалистически Къахьегама Турпал И. З. Кряжи (юккъервар) парте обкома парторг Социалистически Къахьегама Турпал З. Н. Глухови Марьински района «Октябрь» яхача юртбоахама артела кхашка колхоза председателаца шозза Социалистически Къахьегама Турпалца С. Е. Бешулейца (аьрдехьа) къамаьл деш боахк.

С. Гендельмана сурт. ТАСС фотохроника.

1962-ЧА ШЕРА 15-ЧА АПРЕЛЕ КХАЧЧАЛЦА РЕСПУБЛИКА КОЛХОЗАШКЕИ СОВХОЗАШКЕИ БIАЬСТАН КУЛЬТУРАШ ДIАЕРА
СВОДКА
(планаца нийсйнча процентех)

Производственни управленеши цар районаши	бIаьсти дIаюв еррига культураш	шекара свекла	доакъара свекла	гидуаргаш	баьца дараш
ГРОЗНЕНСКИ	25	62	73	95	29
Ачхой-Мартана	16	50	35	106	44
Грозненски	32	—	89	98	30
Советски	6	—	—	—	15
Урус-Мартана	16	69	—	—	15
ГУДЕРМЕССКИ	18	54	—	63	11
Ведана	—	—	—	—	—
Гудермесски	22	72	—	41	23
Курчалоевски	30	42	—	89	—
Ножай-Юрта	12	—	—	100	12
Шаьла	15	45	—	—	9
НАУРСКИ	39	—	75	97	44
Каргалински	30	—	59	152	32
Надтеречни	17	—	67	77	4
Наурски	96	—	81	100	63
Шелковской	24	—	93	6-зза	54
СУНЖЕНСКИ	23	—	24	66	54
г. МагIалбик	13	—	—	60	3
Наьсарен	6	—	27	1	40
Первомайски	—	—	—	—	—
Сунженски	42	—	31	90	61

Укх шера дикагIа ялат хьувкъийтара бIаьстан балхаш сихеи агротехнико маяххареи чакхдахар — из да республика колхозийи совхозийи къахьегамхоша шоашта хьалхашка оттадаь декхар.

Планах дIае еза бобови культураш дIайийна а яьнна, планал совгIа уж культураш дIаювш я колхозаши совхозаши. ДIаювш латт шекара свекла, гидуаргаш, баьца дaaраш, иштта кхыйола культураш. ХIанз керттера балхаш хьатIаэттад кхашка — хьажкIаш дIаювлга.

ХьажкIаш дIае болабеннаб Грозненски, Гудермесски, Надтеречни, Наурски, Сунженски, иштта кхыча районашка. 1962-ча шера 15-ча апреле кхаччалца республике 3 эзар гектара тIа дIайийнай из культура.

Шекара свекла дIайийнай 7 эзар гектара тIа, цунах 2098 гектара тIа доакъарийна лаьрхIа а йолаш, гидуаргаш дIаера план 74 процент кхоачашъяьй, уж дIайийнай 15 эзар гектара тIа. Из культура дIаера план кхоачашъяьй Ачхой-Мартана, Каргалински, Наурски, Ножай-Юрта районаша.

Цхьабакъда, дукха кхоачамбоацараш а да кхашка деча балхашта юкъе. ХIанз а гидуаргаш дIае лерттIа йолаеннаяц Наьсарен района совхозаш. ДIадахача шера балха юкъе нийслуш хинна кхоачамбоацараш укх шера а нийслу цига. Наьсарен районе планах 2400 гектара тIа гидуаргаш дIае езача 31 гектара тIа мара дIайийнаяц. Цхьабакъда, лоалаха уллача Сунженски районе 6 эзар гектара тIа дIайийнай уж, планах 90 процент хул из.

Оаха яздаьчун ларах

«Шиъ... ВорхIнена меттел», аьнна корта а болаш номер 26 йолча «Сердало» газета тIа укх шера 29-ча марта корреспонденци кепа техаяр. Первомайски райисполкома председатела заместитела нов. Омельчука цу корреспонденцех лаьца укх тайпара хоам бу редакцега: «Шиъ... ворхIнена меттел» яха корреспонденци райкультпросвета болхлой совещане йийцай, из нийса хилар бакъ а даьд. Художественни самодеятельностий районни смотр йича денз юрташкарча клубай художественни самодеятельностий балхаш тоадергдола хоадамболла мероприятеш оттаяьй.

Художественни самодеятельность кийчъяра лесозаводера пандарча ухийт культура ЦIагIа, хIаьта художественни самодеятельноста юкъе лоаманмехкарий чуозаргбола гIулакхаш а вIаштIехьдоах...

ТРАКТОРАШ БОЛХ БЕШ ЯЦ

БIаьстанара балхаш хьинаре дIадоладаьд «Ингушский» совхоза механизатораша. Лаьтта оахилга дика лел Гуноев Iумар управляющи волча шоллагIча отделене. ХIара сменах 18 гектарал кIезигагIа доацаш лаьтта а оахаш, дика балхаш ду цу отделенерча механизатораша Энгиноев Iаьласи Умаров Махьмадеи.

ЦхьоалагIча тракторно-полеводчески бригаде планах лаьрхIа хинначул дикка сихагIа лел оахам делга. Цу бригадацара дикагIа бола трактористаш ба Яндиев Махьмад, Барахоев Ахьмад, Хайданов Владимир, иштта кхыбараш. Царех хIаране шоай прицепщикашца дийнахь-бус 13—15 гектар лаьттта оах, нормаш 150—170 процент кхоачаш а еш. Ший ханнахьеи дикеи дIабийнаб совхозе 98 гектар кен, 33 гектар горохаш.

Цхьабакъда, совхозе хIанз а геттара во пайда эц йолаш йолча еррига торонех, тIехьадувл кхашкара дуккха а лоархIамера балхаш. Хьожаргда вай совхоза кхоалагIча отделенерча Цуцуев Ахьмад бригадири Фаргиев Iумарбик агрономи волча тракторно-полеводчески бригада балхага. ХIанз а аха дезаш 250 гектар лаьтта да цига, цхьабакъда болх беш ДТ-54 яха цхьа трактор мара яц, из а шин-кхаь сахьата болх бича талха а талхе тоае езаш хул. Бригадагарча «Беларусь» яхача пхе тракторах йиъ трактор чархаши резинеи йоацаш латт. Кхы дикагIча хьала тIа яц цига кхыйола юртбоахама инвентарь а. Еррига стане дIакхийса яда еха сеялкаш, культиватораш, макхаш, иштта кхыяраш. Денна бIаргашта кIал уж яддашехьа а, цох хIама деш бац совхоза кулгалхой. Юртбоахама техникана ремонт яреи из йоакхо еш лелаяреи гIулакх геттара во леладаьд. Цу деша эггара хьалха бехке ва совхоза керттера инженер нов. Баранчиков. ХIанз, кхашкара балхаш сихденнача хана арахьа балхаш деш йола трактораш ремонте латтарел кIезигагIа я. Цудухьа хьажкIаш дIаера лерттIа лаьтта кийчдара гIулакх ханнахьа йисте ца далар кхерам болаш да, хIана аьлча, дуккха эзараш гектараш лаьтта да хьажкIаш дIае сихха кийчде дезаш. ХIанз а 1115 гектар лаьтта да совхозе хьажкIашта аха дезаш.

Геттара мела лел совхозе гидуаргаш дIаера балхаш а. Совхозе уж дуккха а дукхагIа йоллашехьа а, укхаза болх беш ерригаш а йиъ сеялка мара яц. Укх деношка хьажкIаш дIае йолаелча уж сеялкаш цига эшаргйолга кхета а деш, гидуаргаш ший ханнахьа дIайийна йоахилга юкъагIа дусаргдоацаш из болх сихбеш бац совхоза кулгалхой.

Во латт бригадашта технически гIулакх лоаттаделга а. Мастерски каст-каста дIакъайле хул. Из бахьан долаш тIехьадувл тракторашта ремонт елга. Из гIулакх геттара дукха дIадийцад Баранчиковга, цхьабакъда дергда яхилга мара, цо из болх тоабара деш цхьаккха а хIама дац.

Кхашкарча балхаш тIа къахьегам вIаштIехьбаккхара гIулакх а эсала лел совхозе. Трактористашеи прицепщикашеи бIарччача дийнахь-бус ца хувцаш болх бу. Иштта смена а йоацаш бу болх овсаре хила йиш яц. Цу хьакъехьа шин сменах болх белга вIаштIехьдоаккхалда, аьнна, совхоза директора теха приказ-м да, цхьабакъда, каьхата тIа дIаяздаь из приказ хилар мара, цунах эргдаьнна хIама дац — механизатораша хьалхагIа санна хIанз а болх цхьан сменах бу.

Кхоачамболлаш оахам дика-во мишта ду хьажац совхоза специалисташ. Массехк бIаь гектар зябь шозлагIа юха аханза яргйоацаш хилар укх шера. ХIанз а оахамаш во деш ба совхозе цхьаццабола механизатораш. Масала, йовкъаш йоахкийташ а тIеха а даьд кхоалагIча отделенерча тракториста Мержоев Махьмада итт гектара тIа ше даь оахам. Иштта во оахам даьд цу отделенерча тракториста Мержоев Зелимхана а.

Иштта цу тайпара во балхаш деш моттигаш совхоза кхыча отделенешка а я. Из бахьан долаш тIехьадувл бIаьстан ялаташ дIадера лаьтташ кийчделга.

«Малгобекнефта» НПУ контора совхоза лаьтта аха С-100 яха ялх трактор еннай, цхьабакъда совхоза кулгалхоша вIаштIехьдаьккхадац цу трактораша лерттIа болх белга: культурно-бытовой гIулакхашта трактористий йоакхо кIезига ю, прицепщикаш ханнахьа балха хьа ца боагIаш тIехьабувл, трактораша беча балха эшшача тайпара тIахьожам лелабац.

Дуккхаза а дийцаи совхоза кулгалхошта довзаши да уж дерригa кхоачамбоацараш, цхьабакъда, шоашта яьча критиках хьехам а ийца, болх тоабара хIама деш бац уж. Къаьстта а сагото еш вац цу деша юртбоахама техникага болх байтара бехктокхаме вола нов. Баранчиков.

Рейдови бригада:
М. ЛЫКОВ — города МагIалбика «Ленинское знамя» яхача газета редактор.
У. ГЕТАГАЖЕВ — «Ингушский» совхоза хьажкIаш лелаеча звено звеньевой,
У. КЕЛИГОВ — «Ингушский» совхоза слесарь.
О. КОДЗОЕВ — «Сердало» газета собкор.

СПЕЦИАЛИСТА ХЬЕХАМАШ

ГIулакх дарга хьежжа хургда хьувкъамаш

Чуйнна бIаьстан культураш дIаювш йоахк республика колхозаши совхозаши, иштта шекара свеклаш а дIае йолаеннай. Свеклаш дIаювча метте агротехника бокъонаш телхаю цхьаццайолча совхозашка. «Назрановский» совхозе геттара тIеха аьхача лаьтта дIайийнай 4 гектар, тIехьа макхаш а ца доахаш даьд 150 гектара тIа оахам, «Лермонтовский» совхозе 12—15 сантиметр мара кIоарга аьхадац 15 гектар лаьтта. Совхозий агрономаша эшшача тайпара тIахьожам ца лоаттабелга хьахьокх цу дешо.

ДIайийна горохаш дика хьалтIаяьннай «Самашкинский», «Горец», «Джалка» яхача совхозашка. ХIанз хиннача йоачаша оасар чIоагIа хьалхьоадергда, цудухьа из дохадара ханнахьа макхаш даха деза. Горохаш дIайийнача кхай тIа укх ханашка боаккх макха: хьалхагIа горохаш хьатIаялалехьа пхорагIа а зула а юккъера дозал дола макха боаккх, шозлагIа а из тайпа макха боаккх хьалтIа а яьнна, царех шишшакхоккха лорд яьчул тIехьагIа. Маьлха дийнахьа даха деза уж макхаш, маьлхара а яха лордаш каглургйоацаш, делкъел тIехьагIа баккхар пайданагIа да макха.

Диъ-пхи ди даьннача гIолла кхы цIаькха а макха баккха беза, хьалтIахьайна оасар юха а дохадергдолаш. Цхьабакъда, агронома бIарг а локхаш, культурашта зе дергдоацаш, чIоагIа лоралуш баккха беза из. Юххьанца денз дохадеш ца хилча хала хургда оасара фу хоададе.

ХьатIадоагIача шера кхы а дукхагIа уж дIаювргйолаш, шортта фуна дIаоттае а доакъарийна а кхоачамбергболаш хьалкхее еза вай укх шера горохаш а кхыйола зернобобови культураш а. Фосфорнии калийнии удобренеш эггара дикагIа хул горохашта. Цар дегI сихагIа а дайт дикагIа хьувкъа а хьувкъийт горохаш.

Юртбоахама культурашта зенаш ду садоахка хIамилгаш латаш хул горохех а кхыча зернобобови культурех а. Царех эггара кхерамегIа яр горохови чоапилг я. Зиза тоха йолаялалехьа цкъаи зизаех шаьръеннача юххье цIаькхен молхаш тоха еза горохашта. ХIара гектара тIа 15—18 килограмм тохаш 12 процентах йола гексахлорина дуст е хIара гектара 15—20 килограмм тохаш ДДТ яха дуст тохцарна.

Шекара свеклашта гIулакх деча хана теркал де дезаш да ер хIамаш: чуэцача хана хIара гектара тIа 100—110 эзар свекла хургйолаш хилийта еза цар листал, лаьттанца царна маэшша фо а кхача а хургболаш хила деза деш дола гIулакх — тIаккха свеклаш дикагIа дегIа а йоагIа, дукхагIа шекар доаллаш а хул.

Свеклаш тIаялалехьа лаьттан тIа лоацалуш бола тIоа бахьан долаш юс уж керттерча даькъа боарамах хьалтIа ца йоалаш, нийлха. Цудухьа догIа дийлхачул тIехьагIа, лаьттан тIа хIа аьнна тIоа лоацалушшехьа а моллагIча тайпара бохабаь а бохабе беза из. Свеклаш хьалтIа а яьнна, мугIараш хьахила долалушшехьа а мугIарашта юкъера лаьтта цамцадаккхa деза. Шин-кхаь дийнахьа йистебаккха беза из болх. ХьатIаяьннача свеклай мугIара дехьа а сехьа а 8—10 сантиметр юкъ а юташ, культиваторашца 4—5 сантиметр кIоаргал а долаш цамцадоаккх мугIарашта юкъера лаьтта, хIаьта дехьеи сехьеи йиса йовкъаш целашца цхьалха йоах. Культиватор токхаеча хана лаьтта тIатеха къайлаяьккха свекла мукъа а йоаккхаш тIехьа йода звено. Свеклаш нийлха йолча метте дIадув кастагIа тIадалийтар духьа дашадоалладаь ги. ВIаши 17—18 сантиметр юкъ хургйолаш эсалагIа яраш дIайоахаш нийлх а яь, свеклаш цхьалха йоахилга гоаде йиш яц, 6—8 дийнахьа йистебаккха беза из болх.

Коартолаш дIайийнача дерригача лаьтта макхаш даха деза цкъа уж хьалтIаялалехьеи шозлагIа хьалтIаяьнначул тIехьагIеи (каглургйолча боарамга коартолаш дIакхачалехьа). Цул тIехьагIа культиваторашца ду царна деш дола гIулакх.

Шоаш дIайийна бIаьстан культураш массе хана оасарах цIенеи лаьтта цамца долаши хургйолаш царна даиман дика гIулакх де деза республика колхозийи совхозийи къахьегамхоша. ТIаккха дика хьийкъа а хьийкъа, цар бизза бекхам бергба шоашца хьийгача къина.

И. МАЛЬСАГОВ,
агроном.

НАХА ХЕТАР ТЕРКАЛ ЦА ДЕ ЙИШ ЯЦ США

ДЕЛИ. ВIашагIкхийттача Штаташа ядерни тохкамаш делга юхадоладар кхераме гIулакх хилар белгал а доаккхаш, «Индиан экспресс» яхача газето язду: «Укх хIанзарча хана тохкамаш делга юхадоладар — герз дIадаккхара хьакъехьарча Женевски совещане болх соцабар а цунца цхьана ядерни тохкамаш ца хиларга адамаша тувсаш дола са доадар а да».

Лаьттан букъа тIа керда атомни тохкамаш ца хулийтилга — герз дIадаккхара хьакъехьа Женеве совещани йолча юкъагIа-м мухха а — дIадехара цхьан бартагIа да Афро-азиатски мехкаш, Швеци, Латински Америка паччахьалкхенаш, масала, Мексикеи, Бразилии, царех дIакхийтта Канадеи, яхаш, белгалдоах газето. Женеве переговораш еш йолча юкъагIа тохкамаш ца дара кхоккхе а ядерни паччахьалкхе тIахьехаш йола резолюци герз дIадаккхара хьакъехьарча Женевски совещанена хьалхашка хьоргйолча, цхьанна а лагерах дIакхетанза болча бархI мехка оагIув хьаллоацаш хургда дерригача дунен тIарча общественностана хетар. Из хетар теркал ца деш Iе хала хургда ВIашагIкхийттача Штаташта.

Женеверча переговорашта США лаьца позици харцахьа а лоархIаш, укх тайпара хаттар оттаду кIира цкъа арадувлача «Блитцо»: «Фу де гIерт Женеве американски делегаци? Нагахьа санна президента Кеннеде яхачох теше, гIулакхаш къоастадара тIаккхувш я из. Цхьабакъда, американцаша хIанзалца хьайоагIача хана леладеча гIулакхаша из харцду. Женеверча берригача объективни наблюдателашта хетар иштта да».

IIХЕНЬЯН. Атмосфере ядерни герзашта тохкам бе, аьнна, Америка ВIашагIкхийттача Штатийн Англеи правительствашa баьча соцама йоккхача эгIазалца духьал я Корейски Халкъа - Демократически Республика общественность. Мехка общественность эгIазъяха хилар хьа а хойташ, эхь доаца соцам ба йоах цунах «Минчжу чосон» яхача газето.

Атмосфере юха а ядерни тохкамаш де дагалаьца зуламе уйла дунен халкъашта юкъерча машараи адамий кхерамзленнеи чIоаггIа кхерам тIаоттабеш хIама да, яхаш, белгалдоах газето. Са а кхеташ вIаштIехьъяьккхача цу провокацеgеттара дика тешал ду цхьаккха а соглашени е безам болаш уж ца хилара.

Ядерни тохкамаш делга соцадара хьакъехьара соглашени кхоачашъяра дунен халкъашта юкъера тIахьожам оттабе беза, яхаш, США дIадехар белгалдоах газето, оагIонашка уж тохкамаш гучадаха торо хулийта средстваш йолча хIанзарча хьалех Советски Союзера а социалистически кхыча мехкашкара а тIема информацеш гулъяра шпионски сеть хьае лерхIаш да.

СТОКГОЛЬМ. «Афтонбладет» яхача Шведски газето критика ю Малхбузехьарча державаша Женевски совещане лелаеча позицена. Ядерни герза тохкамаш делга хIанз совещани йолча хана мукъах соцадара хьакъехьара Советски Союза проект могае, аьнна, нейтральни мехкаша Малхбузехьарча паччахьалкхенашка даь кхайкарал хIама ца хулаш дисар», яхаш хоам бу газето.

Малхбузено оговоркаш елга хьоаха а деш, газето дIахо язду: нагахьа санна иштта гIулакх хилча «вIаши барта даххара йолча ерригача дискуссех дош доацар хургдар; долче малхбузехьара мехкаш, из моллагIча тайпара дале а барта дахкара духьала да, хIана аьлча вIаши барта дахкар масса хана а хила деза цхьа оагIув вокх оагIонах тешаш хиларца».

Нейтральни мехкийн Советски Союзеи ядерни тохкамаш хIанз совещани йолча хана ца дара хьакъехьарча предложенешта США сецца духьал хиларо герз дIадаккхара хьакъехьара ерригa совещани йохаяр кхерам ба, белгалдоах «Нюдаг» яхача газето.

ОСЛО. «Женеве переговораш латтача хана ядерни герза тохкамаш делга доладарца американцаша дерригача кхыча мехкашта хьалхашка Малхбузенсий доадеш хилара духьала Норвеге цхьаккха а хIама дергдоацаш хилар новкъа да», — яхаш язду «Дагбладет» яхача буржуазни газета передовой статья тIа. Норвежски правительствана критика ю газето атмосфере ядерни герза американски тохкамаш дара из духьал ца хилар бахьан долаш.

Правительство воча хьала тIа оттаяьй. Ядерни герза деша хьакъехьара шолхаяьннача бухгалтере хозъяц е правительственни парти а, е Норвеги ше а, язду газето. Малхбузе декхарийла я инициатива хила — ядерни герза тохкамаш атмосфере а хина кIалха а, вешта аьлча ядерни тохкамашта дунен тIахьожама керда формаш юкъе йоацаш тIахьожам лоаттабе йиш йолча моттигашка соцаяйтара хьакъехьа договор яйта предложени яла. Лаьттан кIалхара ядерни тохкамашта тIахьожам лоаттабара дош тIехьагIа къоастаде йиш я. Иштта да дерригача норвежски халкъа хетар. Иштта хила еза Норвеге арахьара политика а, йоах газето. (ТАСС).

Дикача гIулакхашца накъа болх пионераш цIейна

Дешара шу доладеннача хана денз пионерски организаце цIейга дикача совгIатаца накъа бахара чIоагIа къахьийгад тха школерча дружина пионераша. Цу гIулакха лаьрххIа декхараш тIаийцад цар. Шоаш тIаийца декхараш ханал хьалха В. И. Ленин ваь ди дездеча — 22 апреле кхоачашде лаьрхIар пионераша. Сийленца кхоачашду цар шоаш денна дош. Масала, тIаийцача декхарех школе В. И. Ленина хетаяь музей хьайийлай, зIамига Третьяковски галерея кийчъяьй, гул а яь паччахьалкхенна 100 тонн металлически ломи 4 тонн тиша хIамаши дIаеннай. ЧIоагIа балхаш даьд хIара пионеро бахача наха гIишлош хьалъеча, пионерски дружинана къоастаяьча зонерча гаьнашта гонахьара лаьтта аьхкад, гаьнашта кIир техай.

Дика лелаю пионераша детсадашкареи детяслешкареи шефство. Цига шефство лелаярал совгIа чIоагIа гIулакх ду пионераша боккхача наха. Детсадашкеи детяслешкеи долча бераштa фаьлгаш дувц, тайп-тайпара книжкаш, стихотворенеш еш, пластелинах хIамаш е Iомабу, воспитателашта новкъостал ду. Цул совгIа, пионерски дружина низаца художественни самодеятельноста коллективо 10 концерт оттадаьд царна, деррига бераш чIоагIа раьза а хулаш.

ЧIоагIа бувзам лелабу тха дружина пионераша Грознерча крекинг-завода болхлошца. Каст-каста уж болча заводе экскурсе ух уж, концерташ увттаду. Пионерски дружине дикагIбарий цIераш дIаязъяра «Пионерски сийле» яха книжка вIаштIехьдаьккхад. ХIанзале цу тIа дуккхача пионераша даь дика гIулакхаш дIаяздаьд.

Пионерски организаце 40 шу дизара тIаийца декхараш сийленца кхоачашдаьд дружина. Цунах пхе пионерски отряда «Семилетка спутник» яха цIи еннай. Сийлен ЦIей иштта кхыча дикача гIулакхашца белгалдаккха лерхI пионераша.

М. ГРИНБЕРГ,
Грознерча № 2 йолча школа йоккхагIа йола пионервожати.

№ 8 йола „Агитатора блокнот"

Кепа а теха араьлннай КПСС Нохч-ГIалгIай обкома пропагандаи агитацеи отдело арадоахача «Агитатора блокнота» бархIлагIа номер.

«Беседа е» яхача рубрикана кIал кепа техай В. И. Ленин ваь 92 шу дизара хетаяь йола «Ленинизм — коммунизм котъяккхара лоаттабеча къовсама байракх» яха Н. Тарасенко статья, ЦхьоалагIча мая хетаяь «Дуне коммунистически кердадаккхара цIей» яха П. Латышева статья, кепа йоазон Деннеи «Правда» яхача газета 50 шу дизараи хетаяь «Кепа йоазон Ди» яха КПСС обкома кепа йоазон сектора заведующе А. Боровика статья.

«ДикагIбарий опыт — массанена!» яхача рубрикана кIал кепа техай «Мишта дика хьувкъайир оаха хьажкIаш» яха «Джалка» совхоза хьажкIаш лелаеча звено звеньевой волча Т. Джамалаева статья.

«Городо — юрта!» яхача разделе кепа техай «Грозненски НРВ хьалхара килограммаш» яха корреспонденци.

Блокнота тIа иштта кепа техай «ДикагIа йолча опыта хьакъехьара любительски кинофильмаш» яха Л. Тыртышная статьяна а.

Керда книжкаш

Массехк брошюра арахийцад Нохч-ГIалгIай книжни издательствас. Царна юкъе да хьийкъа хьажкIаш хьалкхеяра опыт ювцаш дола «Хьалхара коммунистически» яха Урус-Мартана районерча «Красноармейский» совхоза тракторно-полеводчески комплексни бригада бригадира Кагерманов Оалхазара брошюра, «Дергда аьннар кхоачашхургда» яха «Октябра 40 шу» яхача совхоза цIи хезача хьажкIаш лелаерхочун Кусиева Зайдата брошюра, «Жа леладеча Д. А. Павноченко къахьегама гIулакхаш» яха Шелковской районерча «Коминтерн» яхача колхоза жа леладечох зоотехника А. Журбина язъяь брошюра.

☆≈☆=☆≈ =☆=☆≈☆=☆≈☆=☆≈☆=☆≈☆=☆≈☆=☆≈☆=☆≈

Кхо шу хьалха Первомайски районе хинна саг хIанз цига вахача цецваргва.

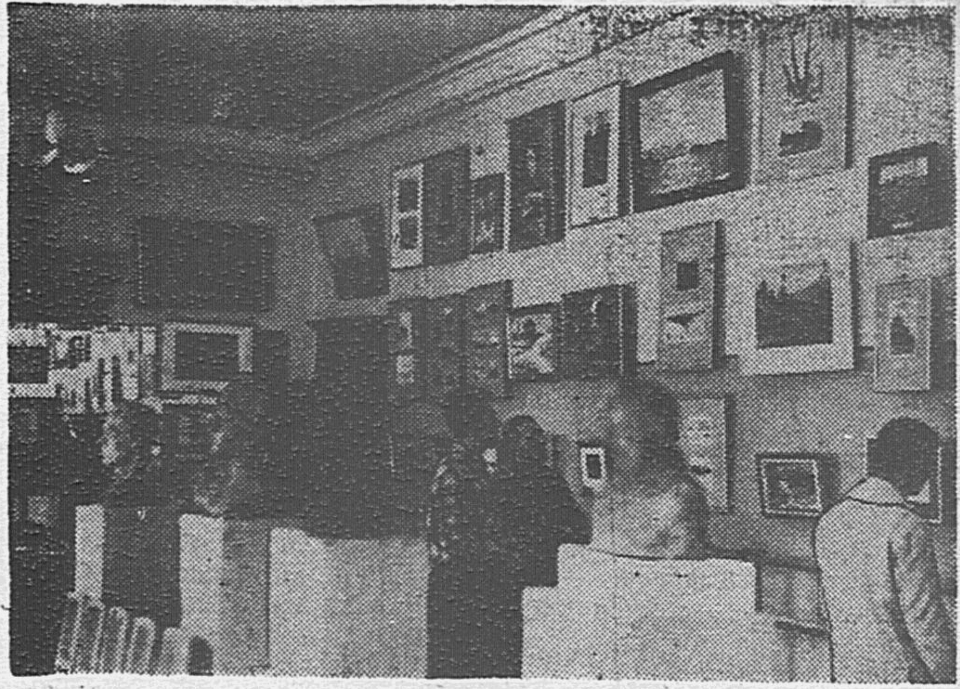
Наьькъаш халача хьалашка тоаде дезаш хиннадале а дикка толамаш доах цу балхаш тIа № 329 йолча дорожно-эксплуатационни участка наькъаш тоадераша. ХIанз МагIа Оалкаме наькъаш дехкаш ба уж. Къаьстта дика къахьег цига бульдозеристаша Малыгин Николайси Шкурин Михаилеи. ХIара дийнахьа нормаш 180 — 190 процент кхоачашъю цар.

Сурта тIа: Малыгин Николайи, Шкурин Михаили.

С. ХАКИЕВА
сурт.

САМОДЕЯТЕЛЬНИ ХУДОЖНИКИИ ВЫСТАВКА

Укх деношка республика халкъа творчества ЦIагIа самодеятельни художникаша баь болх хьагойташ йиълагIа республикански выставка хьайийлай. Выставке хьагойташ я живописа, скульптура, графика 56 художникаша-любителаша язъяь 191 произведени.

Выставке хьахьокхаш йола экспонаташ кийчъяьй вай республике тайп-тайпарча предприятешка, организацешка, колхозашка, совхозашка, иштта кхыйолча моттигашка болх беш болча специалисташа, юкъерча школашка, институташка деша багIача дешархоша, студенташа. Моттигерча самодеятельни художникаша шоаш яздаьча сурташца, кийчъяьча скульптурашца хьахьекхад вай республикерча наьха вахар-хьал, Iалам, иштта кхыдараш.

Выставке бахарий бIарг кхет Советски районерча колхозхочо С. Элембаева яздаьча «Ахка», «Йоачал хьалхагIа» яхача, инженера В. Калитас «БIаьсти», «Гуйре», «Лоаман йистера сайре» яхача, студента Р. Григорьева, аппаратчика нов. Севрюкова, Грознерча № 6 йолча юкъерча школа дешархочо Назаровас, иштта кхыболча художникаша-любителаша кийчъяьча экспонатех.

Тайп-тайпара ханаш, говзалаш йолаш бале а массане а цхьа уйла йолаш къахьийгад изобразительни искусство дукха езараша — советски наьха вахар долчча тайпара хьахьокхар ловш.

Цу тайпара выставкаш хIара шерра шера вIаштIехьйоах вай республике. Цхьабакъда, ер выставка къаьстта белгалагIа я хьалхагIа хиннарел, хIана аьлча самодеятельни художникаша баьча балха юкъе укх шера эггара хьалха линогравюраш йолаш хиларах. ХьалхагIа хиннача выставкашка дуккхача профессионалаша а ледара хьахьокхаш хинна графически искусство хоза а ший тайпара а хьахьекхай хIанз В. И. Ленина цIерахча культура Двореца, Центральни хьехархой ЦIен изокружокий пропагандисташа.

Тайп-тайпара я выставке хьагойтача балхий тематика — лирически пейзажаш, жанрови сурташ, иллюстрацеш. Цар массанеша а таханара кердадар хьагойт.

Т. УЖАХОВА.

Сурта тIа: выставочни зале.
И. Плиева сурт.

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

Паччахьалкхен чухьара кхадж бувлаш йола 3 процент дола заем

1962 шера 30 марте г. Харькове хиннача, кхажамий 86-ча тиража

СПРАВОЧНИ ТАБЛИЦА

Кхажамаш даьхкад заема ерригача яллаитта разрядах серейи облигацейи укх номерашта:

Серей №№	Облигацей №№	Кхажа сомащцара боарам	Серей №№	Облигацей №№	Кхажа сомащцара боарам	Серей №№	Облигацей №№	Кхажа сомащцара боарам
000556	29*)	500	033554	1—50	40	069277	05*)	500
001166	1—50	40	034415	19*)	1.000	069334	08*)	500
001531	47*)	500	035850	24*)	500	069368	1—50	100
002207	1—50	100	036402	15*)	500	070078	40*)	1.000
002291	30*)	500	036781	18*)	1.000	070229	34*)	500
003092	21*)	500	037732	1—50	40	070789	43*)	500
003420	48*)	500	037870	15*)	500	071031	1—50	100
004448	42*)	5.000	038285	36*)	500	071065	03*)	500
004974	1—50	40	039710	20*)	500	072393	1—50	40
007166	02*)	1.000	039943	45*)	500	072426	38*)	500
007975	1—50	40	040608	35*)	1.000	072727	1—50	40
008325	33*)	500	042421	18*)	1.000	073371	1—50	100
008395	22*)	500	042440	1—50	100	074275	1—50	40
008954	12*)	500	042566	1—50	100	074885	10*)	500
008987	1—50	40	042700	17*)	500	075845	14*)	500
009506	22*)	500	044180	1—50	100	075914	41*)	1.000
009508	21*)	1.000	044369	17*)	1.000	077561	16*)	500
010863	39*)	500	045502	18*)	500	078139	1—50	40
011702	1—50	100	048746	27*)	500	078194	48*)	500
011715	01*)	1.000	049021	43*)	500	078329	1—50	40
013178	1—50	100	049146	24*)	500	078890	1—50	40
013259	1—50	40	049396	28*)	1.000	079022	02*)	500
013324	1—50	40	049471	1—50	40	079429	1—50	40
014469	1—50	40	049893	15*)	500	080158	48*)	500
014588	40*)	500	050499	1—50	40	081040	1—50	40
015587	41*)	500	050585	33*)	1.000	081070	49*)	1.000
016003	28*)	500	050738	1—50	40	081336	34*)	500
016393	03*)	500	051141	30*)	500	082081	28*)	500
019171	13*)	500	051627	1—50	40	084603	07*)	500
020201	1—50	100	052372	1—50	40	084811	1—50	40
020619	1—50	40	052820	1—50	40	085846	25*)	500
021026	37*)	500	053184	06*)	500	087422	1—50	100
021254	1—50	40	053365	1—50	40	087558	33*)	500
021291	47*)	500	053428	10*)	500	088204	1—50	40
022282	22*)	500	054134	33*)	500	090503	20*)	500
022459	41*)	2.500	054176	37*)	2.500	090521	1—50	40
022563	08*)	500	054316	48*)	1.000	090785	12*)	1.000
023275	30*)	500	054850	1—50	40	090837	25*)	500
023457	17*)	500	055355	1—50	40	091008	25*)	1.000
023629	1—50	40	056656	42*)	1.000	091486	44*)	500
024263	36*)	500	057567	01*)	1.000	092925	1—50	40
024679	35*)	500	057654	34*)	2.500	092945	1—50	40
025934	48*)	2.500	057670	23*)	5.000	093038	10*)	500
025997	1—50	100	058128	33*)	500	093135	39*)	500
025998	13*)	500	059942	1—50	40	093231	37*)	1.000
027651	1—50	40	060574	36*)	500	093780	49*)	2.500
028248	1—50	40	061052	42*)	500	094227	1—50	40
028399	23*)	500	062182	25*)	500	094309	1—50	40
028544	32*)	500	063311	07*)	500	094845	1—50	100
029083	31*)	500	063751	40*)	1.000	096241	1—50	40
030500	1—50	40	064076	13*)	1.000	096251	14*)	500
030654	15*)	500	064332	04*)	500	096296	1—50	40
032535	27*)	1.000	064725	25*)	500	096623	1—50	100
032728	19*)	500	066673	16*)	500	097025	1—50	40
033063	47*)	500	067306	29*)	500			
033276	24*)	1.000	068051	25*)	1.000	099032	1—50	40
033528	32*)	500	069113	08*)	1.000	099824	08*)	500

*) Облигаце цу серех юхейисача 49 номера 40 сома кхадж бенаб.
Таблица тIа белгалъяьхараш ткъо сома облигацеш я.
Итт сома лоархIам болча облигацех кхадж беча цунах ах дIалу.
Кхадж бенача облигаце ший мах а кхажаца лоархIаш ба.

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР-а ГОСТРУДСБЕРКАССАЙИ ГОСКРЕДИТЕЙ УПРАВЛЕНИ.

ЦХЬОАЛАГIЧА МАЯ СИЙНА

Соахкарчул 1290 гектар дукхагIа

Соахкарчул 1290 гектар дукхагIа, вешта аьлча 3540 гектар хьажкIаш дIаюврггья оаха укх шера.

Агротехнически бокъонех йоаггIача бесса совхозе эггара хьалха 250 гектар шекара свеклаш дIайийна а яьнна, самардийнахьа денз хьажкIаш дIаювш я совхоза 5-гIа отделени (упр. нов. Шамсадов Амаки, комплексни бригада бригадир нов. Халимов Хьамид).

ХIара денна нормаш тIехкхоачашъю механизатораша. Iуйрийна 5 сахьат даьлча дIаболабу цар шоай болх. Хьалхарча 2 дийнахьа 60 совгIа гектар хьажкIаш дIайийнай цар. 25 апрелага 600 гектар хьажкIаш дIайийна яха лаьрхIад отделене.

5-ча отделенел цхьа ди хьалха 620 гектар хьажкIаш дIайийна яккха лаьрхIад 6-ча отделене (упр. нов. Бехоев Абумуслим, тракторни бригада бригадир нов. Бехоев Махьмад). Ший ханнахьа 200 гектар шекара свеклаш дIайийна а баьнна, хьажкIаш дIаювш ба отделенера механизатораш. Хьалхарча деношка шиъ мара ца хиннача хIанз пхиъ сеялка я хьажкIаш дIаювш. ЦхьоалагIча Мая сийна низ кхо ца беш къахьега лаьрхIад юрта боахама къахьегамхоша.

Д. ГОРБАНЕВ,
Урус - Мартана района «Горец» яхача совхоза партбюро секретарь.

Машиностроителий совгIаташ

Деррига дунен тIарча къахьегамхой цIей — 1-гIа Май дикача къахьегама толамашца дезде лаьрхIад «Красный молот» завода коллективо. 1962-ча шера хIара бетта йола производственни заданеш тIехкхоачашъеш хьайоагIа из коллектив.

Укх шера цхьоалагIча квартале валови продукци арахецара план а 106,8 процент кхоачашъяьй цо, къахьегама овсарле планал 6,1 процент лакх а яьй. Продукцега дIабода мах лохбаьб, планал совгIа 84 эзар сома маьха продукци арахийцай.

ЦIей сийна яхье баьннараштa юкъе хьалхле лелаеш я №№ 5, 6, 11 йолча цехий коллективаш. Къаьстта доккхий толамаш доах дIа-юха тела ЦIе байракх лелаеча № 5 йолча цеха коллективо. 1-ча Майна накъа йодаш хIанзалца планал совгIа 10 эзар сома аппаратура арахийцай цо.

Белгалдаккха деза заводе керда технологи хIара денна дукхагIа балха юкъекхувлилга. Керда продукци арахеца йолаеннай коллектив: тайп-тайпара бурув детта насосаш, иштта кхы а.

С. ДМИТРИЕВ.

Кура хьажкIаш хьувкъаергья

Укх шера бIаьстанга дика кийчо яьяр Шелковской района Ленина цIерахча колхоза къахьегамхоша. Iай вIашагIъехкаяр хьажкIаш лелаю звенош. Царна шо-шоай участкаш хьакъоастаяьяр. ДикагIболча хьажкIаш лелаерий балха говзал дIайовзийташ занятеш хилар.

Иштта дика гIулакхаш дарах хьажкIаш лелаераш дог тийша ба укх шера дIайийнача хьажкIий хIара гектара тIара 40 центнер фуалъяьха хьажкIаш шоаш йоахаргхиларах. Цу района хьалашка дика хьувкъам ба из. Цудухьа берригa теркам тIабахийтаб оаха хьажкIаш мамогга дикагIа хьувкъийтара, йоах колхоза керттерча агронома нов. Г. Демичева.

Эггара бехктокхамера ха я хIанзара яр хьажкIаш лелаераштa. Цудухьа ханнахьа арабаьннаб колхоза механизатораш уж дIае. Трактораштa доагор а детте Iуррехье а кхашка хьажкIаш дIае арайоах уж механизатораша И. Ситаловеи Ф. Нутрецовеи. ХьалхагIе а кхашка дIадихьад дика цIендаь хьажкIий фу.

ДIадувча лаьттай структура эрга а яьккха, укх шера Даьхенна мамогга дукхагIа юрта боахама продукташ яла лерхI цар.

Белгалдаккха деза дIаювш йола хьажкIаш дика а кIоарга а дIаювлга. ХьажкIаш дIа мишта юв хьеж колхозхой. ХьажкIаш дIае болабеннаб механизатораш Грен Василийи Данилин Ивани.

Укх шера 1200 гектара тIа хьажкIаш дIаюврггья колхозе, цунах 720 гектара тIа юврггья ялатийна лаьрхIа.

Из декхар толамца кхоачашдара кIезига къахьийгадац хьажкIаш лелаеча звеноша. Кхашка 8 эзар тонн моттигера удобрени йиллай. Эргаяьхай звенош, хIара участке шишша тракторист хул.

М. АЗИЕВ.

Керда коталонаш йоахаргья

КПСС XXII съезда сийленца накъа яра шерра социалистически яхь а йоаржаяь, продукци арахецара план ханал хьалха. 13-ча декабре кхоачашйир соахка министерствана чуйоагIача предприятеша. 1960-ча шерачул 13,2 процент дукхагIа арахийцар продукци. ВорхI шера планах лаьрхIа хинначул дуккха а дукхагIа елар кирпишкаш, телата товараш, дахчан хIамаш, хьастамаш, рубероид, олиф, иштта кхыдола товараш.

Продукци дукхагIа а дикагIа а хилийтара ондда балхаш даьд керда техника юкъейоалаеши йолчоа модернизаци еши. Масала, № 1 йолча химзаводе 19 керда оборудовани оттаяьй, телата товараш докъаду моттиг хьаяьй, массехк станока модернизаци яьй. Цу балхаша торо хулийт телата товараш 25 процент дукхагIа арахеца а товараш дикагIа хилийта а.

Брак кIезигагIа хилийта, дукхагIа товарни продукци арахеца торо луш дола балхаш дукха даьд № 2 йолча химзаводе а. Дуккха а керда станокаш, волочильни стан, гильотинови кIодарч, иштта кхыйола оборудовани оттаяьй металлоперерабатывающи заводашка. Кердадар юкъеозаш иштта дукха балхаш даьд гIишлой материалаш еча заводашка.

Арахецаш йола продукци тоаярал а дукхагIа хилийтарал а совнагIа, къахьегама овсарле а дикка лакхъяьй производственни процессашта механизаци еш даьча балхаша. Семилетка дIадахача кхаь шера 35,2 процент лакхъеннай къахьегама овсарле. Планах лийрхIачул дуккха а тIех я из.

Дуккха а керда изделеш арахеца йолаеннай укх тIеххьарча шин шера министерствана чуйоагIа предприятеш. Вайцига хьадеш а доацаш, школашта эша парташ кхыча республикашкареи краяшкареи тIаккхахьа дезаш яр вай республика. Школашта эша парташ де Iома а енна, хIанз из болх беш я столярни изделей завод. 1961-ча шера 4077 парта, хIаьта укх шера хьалхарча квартале 844 парта арахийцад цу заводо. ГIишлош хьалъеча метте геттара чIоагIа эшаш йолча керда продукци — рубероид арахеца йолаеннай министерствас хьалъяь керда завод.

Кхо литр чуйода балонаши дешархошта лаьрхIа йола шаькIалоатторгаши дуккха арахеца йолаеннай 1961-ча шера № 2 йола химзавод. «Металлист» яхеи литейно-механически заводаш а иштта кхыйола предприятеш а йолаеннай тайп-тайпара керда продукцеш арахеца: наIарий конаш, алтамаш, сабаргаш, санитарни техника, пхе тайпара берий ловзоргаш, догош, радиоприемникаши телевизораши тIалоаттаю тумбочкаш, иштта дуккха кхыяраш.

1962-ча шера вай республике духхьашха арахеца йолаеннай чона Iаькъаш, № 5 йола дулх оата машинаш, барзкъашта етта аьшкаш, хьасий бешамашкарча балхашта эша инвентарь, иштта кхыйола хIамаш а.

Укх шера март бетта болх бе йолаеннай министерствас хьалъяь керда завод. Херх хьоккхача метте совъяьннача отходех цу заводо хьаю наха эшаш йола дуккха а тайп-тайпара хIамаш.

Юрта боахам тоабара хьакъехьара парте решенеш кхоачаш а еш, республикерча колхозаштеи совхозаштеи шоай тарлуш дола новкъостал деш я дуккха предприятеш. Укх шера хьалхарча квартале юрта боахама еннай 92 эзар сома маьха хоматаш а уж тайпа кхы хIамаш а, 85 эзар квадратни метр гаргга хьайбай помещенешта лаьрхIа йола эрза плиташ, 659 аьшка макха, 13 эзар квадратни метр гаргга хьажкIаш йокъаю зIараш, 1167 дийца тускар, цхьа эзар совгIа аьшка нийши кормушкаши, дуккха а барда кхухьа бешкаш, иштта кхыйола хIамаш.

КарагIдаьннaчох кхоачам а баь, цу тIа совца безам болаш дац тхо. Вай республика моттигерча промышленноста декхар да мамогга кIезигагIа уж арахьара хьатIакхухьаргйолаш, наха эшаш йола хIамаш вайцига дукхагIа хьаяр. Хьаеча хIамай дукхалга диллача а дикалга диллача а вай хIанз а дизза кхоачашдац къахьегамхой хьашташ.

Дуккхача наха эшаш дола товараш дукхагIа, дикагIа, дарегIа хьаделга, КПСС ЦК мартовски Пленумо хьалхашка оттадаь декхараш кхоачашде республикерча юрта боахама дукхагIа новкъостал делга, дерригача технико-экономически хьокхамашта апрель бетта план ханал хьалха кхоачаш а яь, дерригача дунен тIарча къахьегамхой цIейна — ЦхьоалагIча мая сийленца накъа гIолга — иштта да моттигерча промышленноста предприятей коллективашта хьалхашка латта декхар.

А. ВИСАИТОВ,
Нохч-ГIалгIай АССР моттигерча промышленноста министр.

Тахан кинотеатрашка

Челюскинций цIерахча кинотеатре.
Йоккха зал — «Аленка». Долалу: 8, 10, 12, 4, 6, 8, 10.
ЗIамига зал № 1 — «Аленка». Долалу: 8.30, 10.30, 12.30, 2.30, 4.30, 6.30, 8.30, 10.30.
ЗIамига зал № 2 — «Аленка». Долалу: 9, 11, 1, 3, 5, 7, 9
ЗIамига зал № 3 — «Аленка». Долалу: 9.15, 11.15, 1.15, 3.15, 5.15, 7.15, 9.15.

«Родина» яхача кинотеатре.
«Аленка». Долалу: 9, 10.45, 12.30, 2.15, 4, 5.40, 7.20, 9.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный, ЦIеча фронтовикий улица, 15. Телефонаш: редактора зам. — 2-07-01; бехктокхама секретара — 2-45-48, партийни вахареи, экономикаи, письмойи отделий — 2-25-72; корректорске — 2-30-91;
АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Красных фронтовиков, 15. Телефоны: зам. редактора — 2-07-01; ответственного секретаря — 2-45-48, отделов партийной жизни, экономики и писем — 2-25-72; корректорской — 2-30-91.

1918 шерарча 11-ча августа цIерах йола типографи, г. Грозный, Революце проспект, 30/3.
Типография имени 11 августа 1918 года, г. Грозный, проспект Революции 30/3.

СФ05054 Заказ № 2295.